

**Ajuntament
de Barcelona**

Direcció del programa de Dona
Servei d'Atenció a Homes per la Promoció
de Relacions no Violentes (SAH)

Servei d'Atenció a Homes per la promoció de relacions no violentes (SAH)

Memòria 2013

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ.....	4
2.	SAH TERAPÈUTIC: DADES D'ATENCIÓ	7
2.1.	NOMBRE DE PERSONES ATESES	7
2.2.	CANAL D'ENTRADA DE LES DEMANDES:	8
2.3.	UNITATS D'ATENCIÓ.....	10
2.3.1.	Atenció telefònica	11
2.3.2.	Entrevistes d'acollida realitzades	12
2.3.3.	Sessions individuals de tractament	13
2.3.4.	Sessions grupals	13
2.3.5.	Seguiment	14
2.4.	DERIVACIONS REALITZADES	17
2.5.	COORDINACIONS I TREBALL EN XARXA.....	19
2.5.1.	COORDINACIONS.....	19
2.5.2.	ASSESSORAMENT A PROFESSIONALS.....	20
2.6.	CARACTERÍSTIQUES DE LES PERSONES ATESES.....	21
2.6.1.	Perfil de les persones ateses	21
2.6.2.	Característiques sociodemogràfiques bàsiques	21
2.6.3.	Situació judicial.....	29
2.6.4.	Violència exercida	31
2.6.5.	Característiques psicopatològiques i consum de tòxics.....	35
3.	METODOLOGIA.....	37
3.1.	METODOLOGIA DEL TREBALL GRUPAL.....	37
3.2.	METODOLOGIA DEL TREBALL INDIVIDUAL.....	41
4.	SAH-PREVENCIÓ: EL PROJECTE "CANVIEM-HO"	42
4.1.	Desenvolupament general del projecte.....	42
4.2.	Difusió del projecte	42
4.3.	La Web <i>Canviem-ho</i> (www.bcn.cat/canviem-ho)	44
4.4.	Reunions, Coordinacions i grups de treballs	45

4.5.	Grups de treball i comissions:	45
4.6.	Accions de sensibilització	47
4.7.	Aprofundiment del projecte.....	48
4.8.	Canviem-ho, projecte de projectes	52
4.9.	Accions comunitàries	58
5.	CONCLUSIONS	60

1. INTRODUCCIÓ

El Servei d'atenció a Homes per la promoció de relacions no violentes és municipal i s'emmarca dins del Pla contra la Violència vers les Dones de la Direcció de Dones de l'Ajuntament de Barcelona, en l'actualitat gestionat per la Fundació Institut de Reinserció Social (IRES).

4

El **Servei d'atenció a homes per a la promoció de relacions no violentes (SAH)** és un servei ambulatori d'àmbit de ciutat, de titularitat municipal i d'atenció específica a homes que exerceixen o han exercit violència masclista en el si de la parella, violència que afecta també als seus fills i filles. També realitza actuacions de sensibilització i prevenció de la violència masclista, adreçades especialment a la població masculina - per tal de fomentar nous models de masculinitat alternatius als models de masculinitat tòxica -, així com tasques d'assessorament a professionals de la xarxa pública i privada de la ciutat així com participar en el Circuit Barcelona contra la violència vers les Dones.

Per això, en funció d'aquestes línies de treball, el servei es divideix en dues àrees d'actuació:

1. SAH-Terapèutic:

Aborda:

- ✓ La situació de l'home que vol fer canvis personals per deixar d'utilitzar la violència i millorar la seva relació amb la parella i/o la família.
- ✓ La situació de la dona que ha viscut la violència masclista com a parella o ex-parella de l'home usuari del servei.

Col·lectius a qui s'intervé:

- ✓ Tots els homes majors de 18 anys que viuen o treballen a la ciutat de Barcelona, que exerceixen o han exercit violència masclista vers la seva parella, sense discriminació per edat, estat de salut física i mental, discapacitat, situació legal, orientació sexual i/o procedència.
- ✓ Dones que son parelles o ex-parelles dels usuaris del servei.

2. SAH-Prevenció:

Aborda:

- ✓ La situació dels homes de la ciutat que – tant a nivell individual com comunitari – es vulguin involucrar en accions de sensibilització i prevenció de la violència masclista.
- ✓ La situació dels serveis – prioritàriament de la xarxa pública – o entitats i associacions de la ciutat que vulguin adaptar els seus programes i les seves intervencions per aconseguir i/o millorar la incorporació dels homes als mateixos.

- ✓ La situació de les persones professionals dels serveis assistencials i educatius de la ciutat que vulguin millorar la seva formació i capacitats per tal d'atendre els homes als seus serveis, de forma específica, tot incorporant la perspectiva de gènere.

5

Col·lectius a qui s'intervé:

- ✓ Homes a nivell individual, grups d'homes, i ciutadania en general.
- ✓ Associacions i grups del teixit associatiu de la ciutat de Barcelona.
- ✓ Professionals de la xarxa assistencial pública i privada de la ciutat de Barcelona.

Pel que fa als requisits d'accés al servei, els homes han de:

- ✓ Viure o treballar al municipi de Barcelona.
- ✓ Tenir una situació actual de violència masclista o que persisteixin els efectes de la violència exercida anteriorment.
- ✓ Han d'accedir voluntarietat del tractament: aquest no pot estar vinculat a beneficis secundaris.

El Servei d'Atenció a Homes per la promoció de relacions no violentes (SAH) està ubicat al carrer Garcilaso 23-27 de Barcelona, disponible dins el següent horari:

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
MATI	9h a 14h	9h a 14h	9h a 14h	9h a 14h	9h a 14h
TARDA	15h a 20h	15h a 20h	15h a 20h	15h a 20h	

Pel que fa a la intervenció terapèutica, el SAH ofereix un espai de reflexió als homes per poder:

- Identificar i reconèixer els comportaments i les actituds violentes.
- Assumir la responsabilitat dels actes violents i les conseqüències que tenen.
- Comprendre per a què fan servir la violència.
- Conèixer el procés de la violència masclista.
- Trobar alternatives no violentes en les seves relacions.

La metodologia del SAH amb els homes usuaris es fa a través de:

- Intervenció individual d'acolliment: té per objectiu valorar la situació i oferir una ajuda personalitzada,
- Intervenció de tractament grupal¹ on es facilita un treball biogràfic sobre els rols i els models d'home i de dona, es treballen la millora de l'autoconeixement, la identificació i l'expressió d'emocions, la resolució no violenta dels conflictes, la comunicació, l'empatia, l'autoestima, etc.

¹ La intervenció grupal consta de sessions setmanals de 2 hores i té una durada de 9 mesos.

Respecte a la intervenció amb les parelles i o ex parelles el servei s'adreça a elles – amb el consentiment de l'usuari, garantint sempre la confidencialitat – per tal de:

- Informar-les sobre el servei, i el tractament psicoterapèutic de l'home,
- Valorar el risc de futures situacions de violència
- Oferir suport i acompanyar-les en la derivació al servei especialitzat per a dones.
- Contrarestar qualsevol intent d'un ús manipulador que els homes puguin fer respecte a l'assistència al servei.

2. SAH TERAPÈUTIC: DADES D'ATENCIÓ

2.1. NOMBRE DE PERSONES ATESES

7

En el 2013, s'han atès 113 homes presencialment, com a usuaris del servei, i 55 dones que s'han contactat com a parelles o ex-parelles d'aquests usuaris, formant un total de 172 persones ateses presencialment augmentant el nombre d'atencions respecte el 2012 quan es van atendre 160 persones.

Les sol·licituds d'atenció que no han arribat a venir al servei, després d'haver estat citats per a la primera entrevista són 29 homes i 16 dones (45 persones). El motiu pels quals això succeeix són diversos i diferents per homes i dones. En el cas dels homes, sobretot, per no complir amb els diversos criteris d'admissió, i en el cas de les dones perquè no creuen necessitar atenció o perquè ja són ateses per altres serveis.

El nombre d'homes atesos presencialment com a usuaris del servei ha augmentat al 2013 en 14 homes respecte al 2012 (14,14%). Així mateix, la xifra total de persones ateses al servei ha augmentat respecte a l'any anterior en 21 persones, confirmant la tendència a l'alça d'aquest paràmetre.

Persones ateses	2013	2012
Homes atesos presencialment	113	99
Dones ateses presencialment	55	61
Total persones ateses presencialment	168	160
Sol·licitud d'atenció a homes que no han generat expedient	29	17
Sol·licitud de dones que no han generat expedient	16	15
Total persones ateses 1 vegada	45	32
Total persones ateses	213	192

L'evolució d'aquestes dades des de 2007 és la següent:

NOMBRE ATENCIIONS	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Diferència 2012-2013 %
Homes atesos presencialment	77	103	100	98	114	99	113	14,14
Homes atesos telefònicament	32	39	21	27	23	17	29	70,59
Subtotal homes	109	142	121	125	137	116	142	22,41

Dones ateses presencialment (*)	19	15	43	42	45	61	55	-9,84
Dones ateses telefònicament (*)	-	-	6	12	3	15	16	6,67
Subtotal dones	19	15	49	54	48	76	71	-6,58
TOTAL	128	157	170	179	185	192	213	10,94

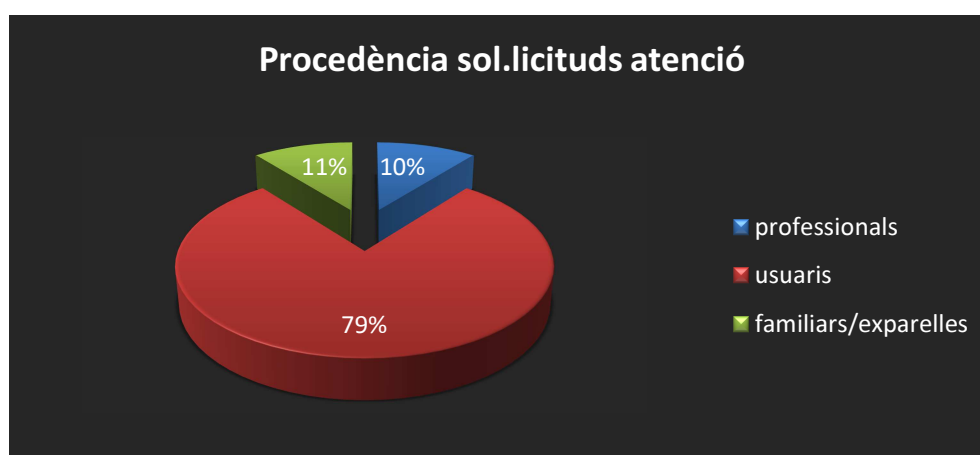
(*) Com a parelles o ex parelles dels homes atesos

8

2.2. CANAL D'ENTRADA DE LES DEMANDES:

Aquest 2013, s'ha produït un increment en el nombre total de sol·licituds d'atenció, passant de les 76 rebudes en 2012, a les 85 sol·licituds d'atenció d'aquest any. Concretament, de les 85 sol·licituds d'atenció rebudes, 67 les van realitzar els usuaris, 9 les van fer mitjançant contacte previ els familiars o (ex)parelles, i les altres 9 sol·licituds són originades a partir d'una derivació directa prèvia (amb full de derivació) de professionals d'altres serveis.

Procedència sol·licituds d'atenció	2013	%	2012	%
Professionals	9	10,59%	24	31,58%
Usuaris	67	78,82%	44	57,89%
Familiars/ex-parelles	9	10,59%	8	10,53%
Total	85	100,00%	76	100,00%

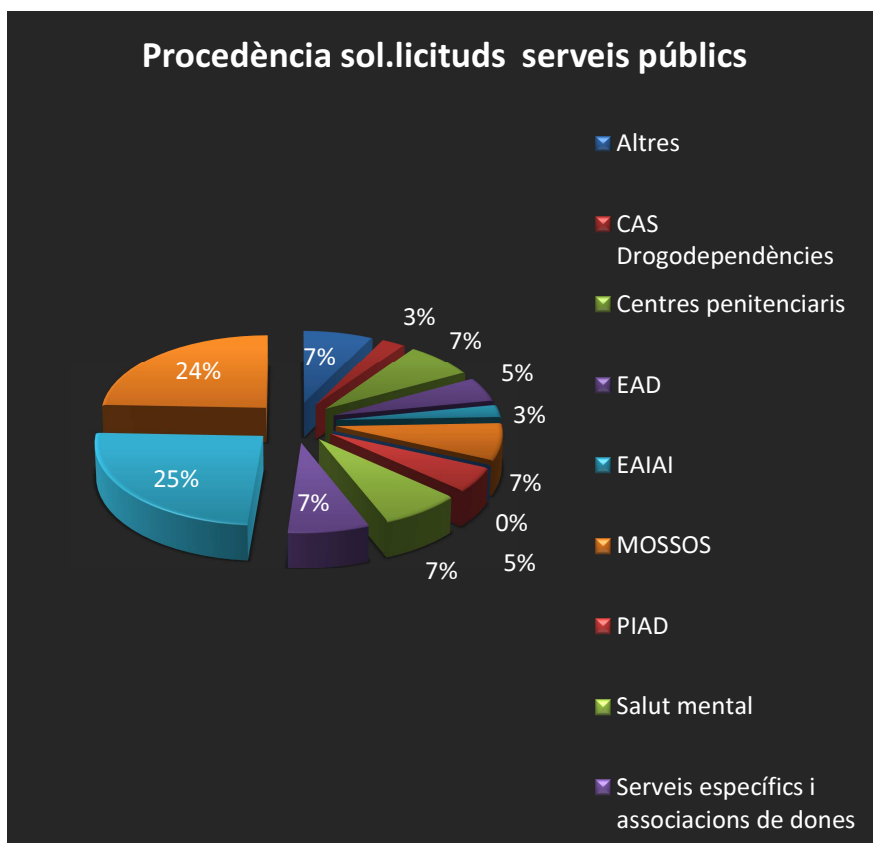

Pel que fa a la procedència de la font d'informació que va motivar les sol·licituds d'atenció – és a dir, com l'usuari coneix el servei –, trobem que 41 de les 85 venen motivades per la informació directa d'un professional públic, y 6 d'aquestes 85 procedeixen de la informació

proporcionada per un professional de l'àmbit privat. Les restants 38 sol·licituds del total de les 85 venen motivades per la cerca del propi usuari o d'algun familiar (internet, etc.). La procedència de les sol·licituds d'atenció incentivades per la informació donada per un professional de l'àmbit públic són les següents:

Procedència sol·licituds d'atenció serveis públics	2013	%
Altres	3	7,32%
CAS Drogodependències	1	2,44%
Centres penitenciaris	3	7,32%
EAD	2	4,88%
EAIAI	1	2,44%
MOSSOS	3	7,32%
OAV	0	0,00%
PIAD	2	4,88%
Salut mental	3	7,32%
Serveis específics i associacions de dones	3	7,32%
Serveis sanitaris	10	24,39%
Serveis socials	10	24,39%
Total	41	100,00%

2.3. UNITATS D'ATENCIÓ

Pel que fa a la intervenció amb els homes atesos al servei, el 2013 es van realitzar un total de 490 entrevistes (8,42% més que l'any 2012). D'aquestes, 215 corresponen a la fase d'acolliment, 132 a la fase de tractament individual (63 homes), 87 sessions de treball grupal (30 homes), i 43 entrevistes a la fase de seguiment. El 2013 es van atendre més homes en tractament individual, un 46,51% més. Això varia en funció de les característiques dels homes doncs, a vegades segons el cas, pot estar contraindicat un treball terapèutic de tipus grupal. També han augmentat un 116,6% els homes amb tractament mixt (tractament que combina sessions grupals i entrevistes individuals), degut a que de vegades l'usuari no pot assistir a alguna sessió del grup i la "recupera" a nivell individual.

Pel que fa a les dones ateses com a parelles o ex-parelles el 2013, el volum va disminuir lleugerament. Les dones representen un 33% del total de persones ateses aquest any, front a un 39 % el mateix període de 2012.

Respecte dels homes atesos en les diversos tipus de tractament a l'any 2013, s'han ates 63 homes en tractament individual, 13 homes en tractament mixt i 30 homes han realitzat sessions d'intervenció grupal. En aquest cas, 27 dels homes que han passat per el servei, han realitzat alguna sessió de seguiment.

D'altra banda, en quan al numero de sessions realitzades, trobem que l'any 2013 s'han fet 215 sessions de fase d'acollida, 15 sessions més que les realitzades al 2012. En referència al numero de sessions relatives als diferents tipus de tractament, trobem que el numero de entrevistes de tractament individual totals fetes és de 132, de tractament mixt 13 i de sessions grupals s'han fet 87. Aquesta petita diferència en el numero de sessions grupals respecte de l'any passat (80 sessions) es pot explicar per qüestions de calendari. En referència al numero de visites de seguiment realitzades al 2013, s'han registrat 43.

		2013	2012
Unitats d'atenció		Totals	Totals
Fase d'acollida	Nº homes	75	66
	Nº entrevistes	215	200
Tractament individual	Nº homes	63	43
	Nº entrevistes	132	232
Tractament mixt	Nº homes	13	6
	Nº entrevistes	13	6
Tractament grupal	Nº homes	30	30
	Nº entrevistes	87	80
Tractament seguiment	Nº homes	27	15
	Nº entrevistes	43	21

En referència al nombre total d'usos registrats, comptabilitzant tots els tipus de tractament i acollida d'homes i dones (incloses les intervencions telefòniques, atencions via Internet....) el 2013 han arribat als 875 usos.

11

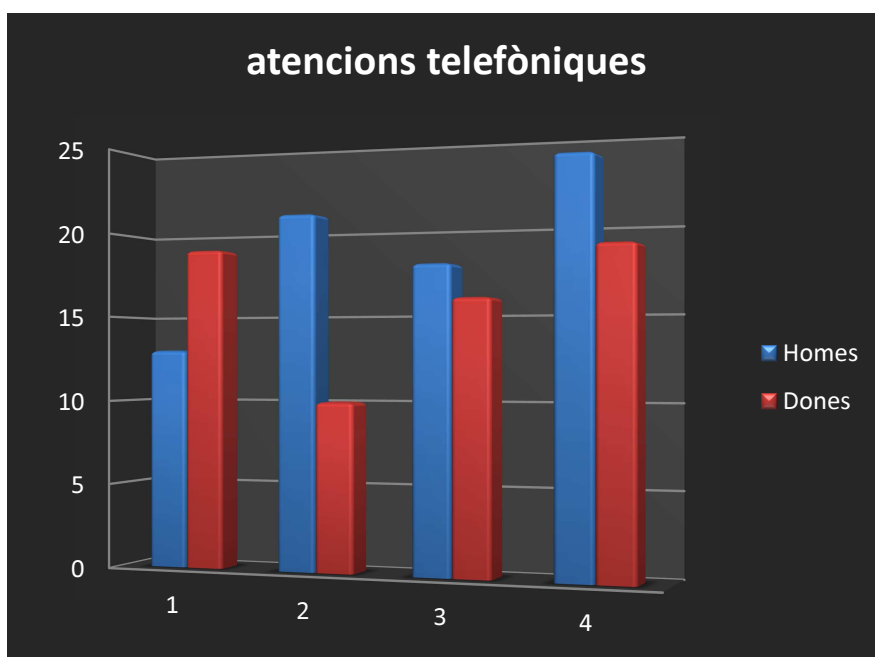
2.3.1. Atenció telefònica

Aquesta dada fa referència a les trucades en les que s'ha donat algun tipus d'assessorament sobre situacions de violència, informació sobre el servei, contenció i/o suport tant als usuaris del servei, les seves (ex-)parelles, i els seus familiars.

Aquestes trucades han estat ateses per tots els professionals de l'equip SAH dependent del tipus de consulta per part de la persona demandant. Al 2013, el nombre d'atencions telefòniques ha estat de 140, molt semblant a les 143 que es van comptabilitzar el 2012.

En la següent gràfica es pot apreciar l'evolució de les trucades per trimestre.

	2013					2012				
Atenció telefònica	1er trim	2on trim	3er trim	4rt trim	Total	1er trim	2on trim	3er trim	4rt trim	Total
Homes	13	21	18	24	76	21	27	25	27	100
Dones	19	10	16	19	64	8	11	14	10	43
Total	32	31	34	43	140	29	38	39	37	143

2.3.2. Entrevistes d'acollida realitzades

La primera fase d'intervenció en el SAH consisteix en sessions d'acollida. Un cop l'usuari assisteix a la primera entrevista es realitza l'obertura de l'expedient i comença la intervenció terapèutica.

12

Els objectius generals de treball en aquesta fase són:

1. Explicació del Servei i/o resolució de dubtes
2. Recollida de dades necessàries de filiació i de perfil personal
3. Diagnòstic de la situació
4. Consensuar un pla de treball conjuntament amb l'usuari
5. Preparació per la Fase de Tractament individual i/o grupal
6. Valoració de la violència exercida, altres factors que incideixin i del risc
7. Signatura del Compromís de participació i Autorització del Tractament de la informació i de la Protecció de Dades.
8. Contacte amb la parella i/o ex-parella de l'usuari

S'han consolidat els següents objectius específics, des d'una perspectiva motivadora:

- Establir un vincle terapèutic afectiu.
- Construir conjuntament terapeuta-usuari les motivacions per facilitar l'adhesió al tractament.
- Mantenir una actitud proactiva davant indicis de desmotivació per part de l'usuari.
- Promoure la re-vinculació al tractament; cura de les emocions que sorgeixen en les sessions per tal de crear un espai d'intimitat i confiança.
- Valorar el risc de la víctima per part del propi usuari, de la víctima i del professional tenint en compte els antecedents de violència en altres parelles; la violència viscuda a la família d'origen; la intensitat, freqüència i gravetat de la violència exercida; l'ús o accés a armes; el consum abusiu/ dependència de substàncies; l'historial delictiu/violència en altres àmbits; tenir una marcada ideologia masclista; la justificació de l'ús de la violència.

Tot i que s'han flexibilitzat el nombre de sessions d'acollida que es portaran a terme d'acord amb les necessitats individuals dels usuaris, s'han intentat adaptar el màxim amb els períodes d'inici dels grups de tractament.

Aquest 2013, s'ha establert l'administració dels qüestionaris pre-tractament entre la 2 i 3 Sessió, per tal de evitar una possible inferència/influència del tractament en els resultats dels mateixos.

2.3.3. Sessions individuals de tractament

La forma d'atenció individual i individualitzada s'orienta fonamentalment a aquells usuaris que tenint una disposició a treballar sobre la seva problemàtica de violència i tot el que ella involucra, es troben, a més, en situacions afectives adverses o amb problemàtiques associades com, per exemple: processos de dol i separació no resolts, bloqueig afectiu, estats depressius, estrès, ansietat generalitzada i fòbia social. En aquests casos és indicat realitzar una intervenció de caràcter individual, perquè al mateix temps que es treballen els aspectes generals i associats de la problemàtica de violència, s'intenten compensar i modular les problemàtiques associades abans esmentades. En aquest grup, s'inclourien també tots aquells usuaris que per incompatibilitat laboral no puguin adaptar-se als horaris establerts per la realització de les sessions grupals. Igualment, existeix l'espai de tractament individual per tots aquests homes que voluntàriament decideixen fer un tractament, però no volen compartir les experiències amb altres persones que no siguin el tècnic referent, tot i que es treballa per motivar-los per que acceptin el treball terapèutic grupal. El treball individual no és exclouent del treball grupal, encara que en nombroses ocasions s'estableix com un procés previ i facilitador en usuaris que d'altra forma tindrien dificultats per participar en un grup. Perquè aquests obstaculitzarien el desenvolupament del grup i el seu procés de responsabilització.

Un altre aspecte important a assenyalar sobre aquesta modalitat de treball, és la possibilitat d'adaptar els continguts a treballar a les necessitats detectades i als processos personals dels usuaris. De manera similar la freqüència de les sessions i la durada del treball en si mateix, s'organitza de manera dinàmica en funció dels requeriments de cada cas en particular.

En general, els homes atesos individualment són usuaris que presenten problemàtiques més complexes, major concreció afectiva, i estructures de significació del món més rígides i amb poc moviment o flexibilitat. A més, molts d'ells presenten una praxis de la violència molt més assentada en la seva manera de relacionar-se amb ells mateixos, amb els altres i amb el món. Per tant, la forma d'intervenció ha de ser molt flexible i possibilitar el treball tant amb usuaris que tenen una major capacitat de comprensió i exploració de la seva experiència, com amb aquells pels quals les activitats han de ser de tipus més concret per afavorir l'enteniment dels seus processos interns. Tanmateix, es tracta d'adaptar a la durada i freqüència de les sessions individuals al programa de sessions grupals.

2.3.4. Sessions grupals

La intervenció grupal comença cada tres mesos i amb un mínim de 6 usuaris que han fet la fase d'acollida. Sempre que sigui possible s'opta per aquesta possibilitat, per tal de que un major nombre d'usuaris puguin beneficiar-se del tractament grupal. Cada any, s'inicien tres grups de tractament.

El treball grupal ofereix els següents avantatges respecte al treball individual:

- Desindividualitza la problemàtica de la violència de gènere i visibilitza els seus components socials i culturals.
- Permet identificar en els altres membres del grup aspectes que són difícils de reconèixer en un mateix.
- Facilita que es qüestionin mútuament creences, discursos i actuacions relacionades amb l'exercici de la violència i permet que aprenguin dels avanços i de les estratègies d'èxit dels altres.
- La mateixa interacció entre els homes en el grup permet observar i treballar processos i patrons de comunicació, percepció i significació de l'experiència en situacions de conflicte. Per altra banda, la situació grupal també afavoreix modelar maneres alternatives de comunicació i relació per part dels facilitadors.
- El grup pot convertir-se en una xarxa de suport social significativa pels seus membres, i en un espai de construcció i elaboració d'intimitat.

El treball grupal s'ha orientat des d'una vessant psicosocial i educativa i no tan formativa, donant major èmfasi a la participació, revisió, exposició i anàlisi de la pròpia experiència afectiva dels homes.

Aquesta visió suposa la creació de grups de 6 a 10 persones aproximadament, per tal de prioritzar la part més vivencial del procés, i que tots puguin participar en cada sessió. Es fomenta alhora en grups d'aquestes dimensions la vinculació entre els membres del grup, la generació de relacions d'afectivitat sana ja que s'han construït en un entorn de respecte, empatia i assertivitat, en grups més petits es corre el risc de perdre heterogeneïtat i en grups més grans la vinculació amb el terapeuta i amb la resta de membres del grup.

En el 2013, s'han portat a terme cinc grups d'homes, dels quals, dos s'havien iniciat el 2012 i han finalitzat el primer i segon trimestre del 2013 (respectivament).

2.3.5. Seguiment

2.3.5. a. Homes:

Un cop que els usuaris del servei finalitzen el tractament terapèutic, sigui individual o grupal, passen a la fase de seguiment. En aquesta fase es realitzen 4 seguiments:

- al cap d'1 mes,
- al cap de 6 mesos,
- al cap d'1 any i
- al cap de dos anys d'haver finalitzat el tractament.

Aquests seguiments tenen un ús intern per al servei i, malgrat l'administració de qüestionaris objectivables, tenen essencialment una valoració qualitativa per part dels terapeutes. L'objectiu és observar quins canvis s'han produït, si ha desaparegut o minvat la conducta violenta, i si aquests canvis es mantenen al llarg del temps, alhora que es pot valorar quins han estat els aspectes més rellevants del tractament.

15

Els seguiments als usuaris es fan de manera grupal o individual, segons hagi estat el seu tractament. En el cas del grup, també dependrà de la disponibilitat dels membres del grup en el moment que toqui per data, realitzar el seguiment. Així doncs dels 32 possibles usos de seguiment (al mes i/o als 6 mesos i/o als 12 mesos) a 23 usuaris que havien acabat un grup se n'han realitzat 11 (34'4%) en grup, 14 (43'7%) en individual i només 7 (21'9) no s'han realitzat. En tot cas, sempre s'intenta potenciar que el seguiment sigui grupal per facilitar així el manteniment del vincle saludable i l'espai de comunicació afectiva que s'han generat durant els 9 mesos de tractament grupal.

Pel que fa als seguiments individuals s'han realitzat 19 (76%) a més dels 14 usos de seguiment individual que han fet 11 usuaris provinents de tractament grupal.

2.3.5. b. Dones:

Malgrat les parelles o ex parelles dels homes usuaris no reben tractament al nostre servei, i encara que no tinguem constància que n'estiguin rebent, - en cas que no acceptessin la derivació proposada o no hem estat informats de l'adhesió al servei on vam derivar -, el servei es posa en contacte amb aquestes per fer un seguiment paral·lel al dels homes usuaris, de la següent manera:

- al cap d'1 mes,
- al cap d'1 any i
- al cap de dos anys d'haver finalitzat el tractament.

L'objectiu d'aquest seguiment és contrastar les informacions sobre el canvis i el manteniment dels mateixos en l'usuari. Aquests seguiments només es realitzen si la parella continua sent la mateixa parella que a l'inici del tractament, o bé – quan és el cas –, si la ex parella i manté contacte, per això s'entén que només s'han registrat 11 seguiments de 11 parelles o ex parelles diferents, ja que a més al no haver-hi un seguiment dels 6 mesos des de la finalització del tractament redueix el nombre d'usos de seguiment possibles en un any per a les parelles o ex parelles.

SEGUIMENTS RELACIONATS AMB LA RECERCA.

A més a més dels seguiments dels tractaments que són d'ús intern per al servei, el 2013 s'inicia una recerca - que està previst que finalitzi el 2017 -, sobre l'efectivitat dels tractaments psicosocials amb homes que exerceixen violència masclista vers la seva parella o ex parella, que són usuaris del Servei d'Atenció a Homes per la promoció de relacions no violentes, la qual cosa implica també un major seguiment als usuaris del servei.

16

Els anys 2010 i 2011 el servei va realitzar una primera recerca amb l'objectiu de descriure els tipus i perfils psicosocials dels homes que acudeixen al SAH. Els seus resultats dibuixen la diversitat interna de perfils, confirmant la no existència d'un perfil específic d'home que exerceix violència i alhora mostren tres tipus d'homes que acudeixen a aquest servei i poden orientar diversitats de tractaments i pronòstics en funció de cada tipus. En una segona part, es va iniciar la vessant comparativa de la recerca iniciant la preparació d'instruments de recerca i del treball de camp del grup control i dels registres post-tractament.

L'objectiu prioritari de la recerca iniciada el 2013 és disposar d'una avaluació dels tractaments psicosocials d'una mostra significativa d'homes que exerceixen violència vers la parella i que són usuaris del SAH, comparant-los amb un grup control d'homes que s'han acostat al servei, - i exerceixen o han exercit violència vers la parella o ex parella -, però no han realitzat cap tractament.

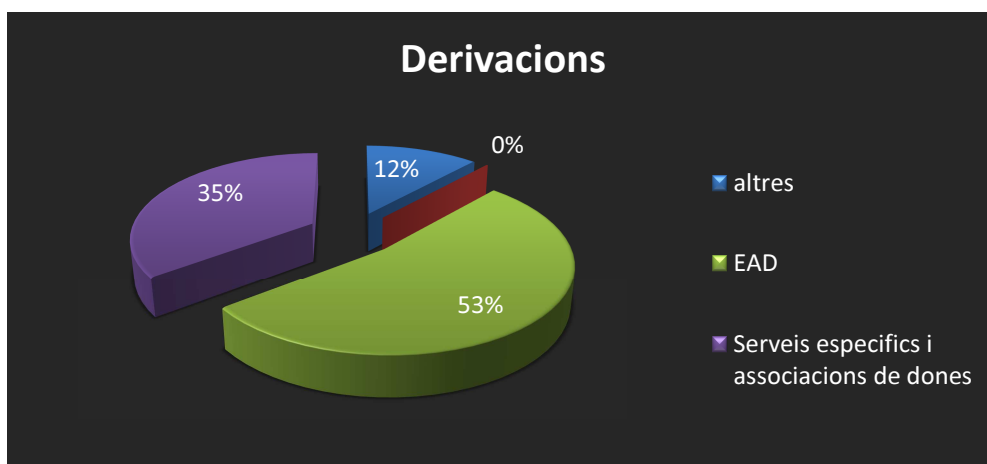

2.4. DERIVACIONS REALITZADES

Al llarg del 2013, s'han realitzat un total de 2 derivacions d'homes, el mateix número que l'any 2012. Tanmateix, cal destacar l'increment considerable de dones derivades, passant de 5 a l'any 2012 a 15 derivacions d'(ex)parelles a altres serveis de la xarxa assistencial. Les dues derivacions dels homes han estat a programes de renda mínima. Respecte de les 15 derivacions de les parelles i/o ex-parelles, 9 dones han estat derivades a l'Equip d'Atenció a les Dones (EAD)² i la resta a serveis específics per abordar una altra problemàtica prioritària (concretament 3 d'elles han estat derivades a Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) de les poblacions on viuen, i 3 a Punts d'informació i Atenció a les Dones (PIAD) de Barcelona.

17

Derivacions	2013	%	2012	%
Parelles i/o ex-parelles	15	88,24%	5	71,43%
EAD	9	52,94%	3	42,86%
Altres serveis específics	6	35,29%	2	28,57%
Homes	2	11,76%	2	28,57%
Serveis Socials	0	0,00%	2	28,57%
Altres serveis específics	2	11,76%	0	0,00%
Total	17	100,00%	7	100,00%

Respecte a les derivacions que es realitzen de les parelles i/o ex-parelles, habitualment es fan quan s'atenen en primers contactes, ja que és concretament en aquesta fase quan s'explora el risc de les dones que són ateses. Durant el 2013 han estat ateses en primers contactes un total de 37 dones, de les quals 15 han estat derivades a un servei extern, 16 ja estaven rebent

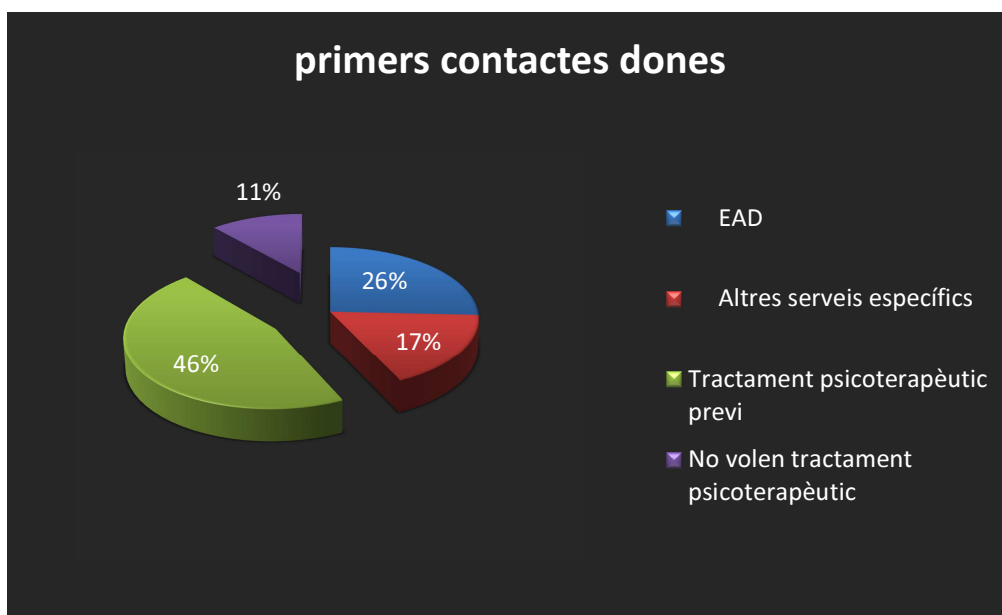
² L'EAD forma part del dispositiu municipal d'atenció a les situacions de violència masclista de l'Ajuntament de Barcelona, igual que els PIADs i el SAH.

tractament en serveis específics de violència i 6 no volien rebre cap tractament. Cal assenyalar que a les dones que no volen rebre tractament han estat informades sobre el servei de l'EAD, però no s'ha activat el protocol de derivació perquè elles no ho han autoritzat.

Per tant, s'observa que les dones que han estat ateses en primer contacte el 2013, un 46% han fet un tractament psicoterapèutic previ, un 26% han estat derivades a l'EAD i un 17% de les dones van a estar derivades a altres serveis no específics. Finalment només un 11% no volen rebre cap tractament.

18

Atenció a dones Primers contactes	2013	2012
Protocols de derivació realitzats	15	10
EAD	9	8
Altres serveis específics	6	2
Tractament psicoterapèutic previ	16	11
No volen tractament psicoterapèutic	4 (6)	5
TOTAL	35 (37)	26

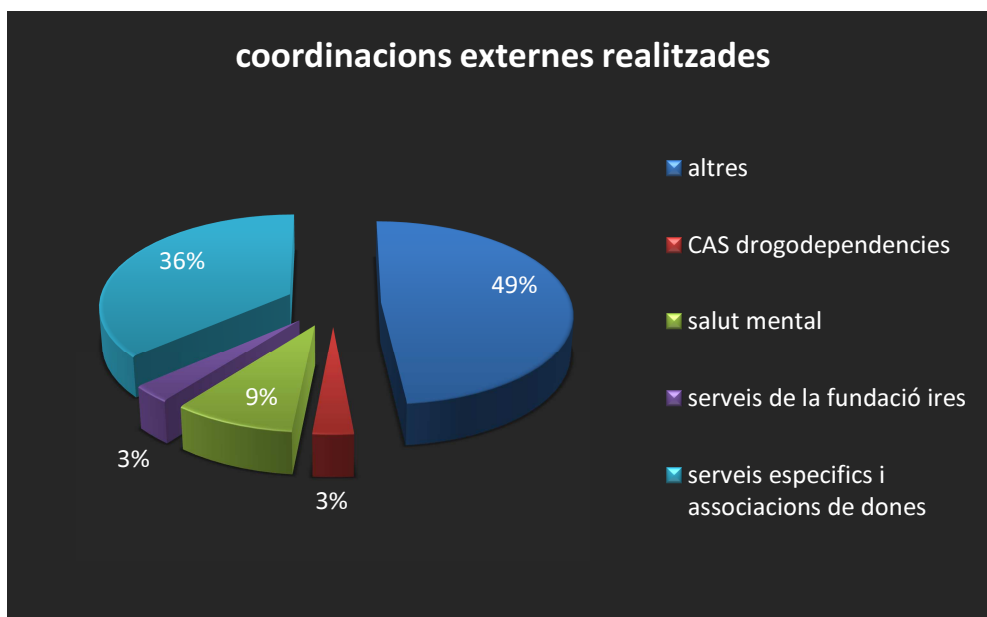
2.5. COORDINACIONS I TREBALL EN XARXA

2.5.1. COORDINACIONS

19

Durant el 2013 s'han realitzat un total de 66 coordinacions amb professionals externs al servei, incrementant significativament l'esforç de coordinació respecte el 2012, en que se'n van realitzar 43.

Coordinacions externes realitzades	2013	%	2012	%	
Altres	32	48,48%	21	48,84%	-0,35%
CAS drogodependències	2	3,03%	3	6,98%	-3,95%
Salut mental	6	9,09%	4	9,30%	-0,21%
Serveis de la fundació ires	2	3,03%	2	4,65%	-1,62%
Serveis específics i associacions de dones	24	36,36%	13	30,23%	6,13%
Total	66	100,00%	43	100,00%	

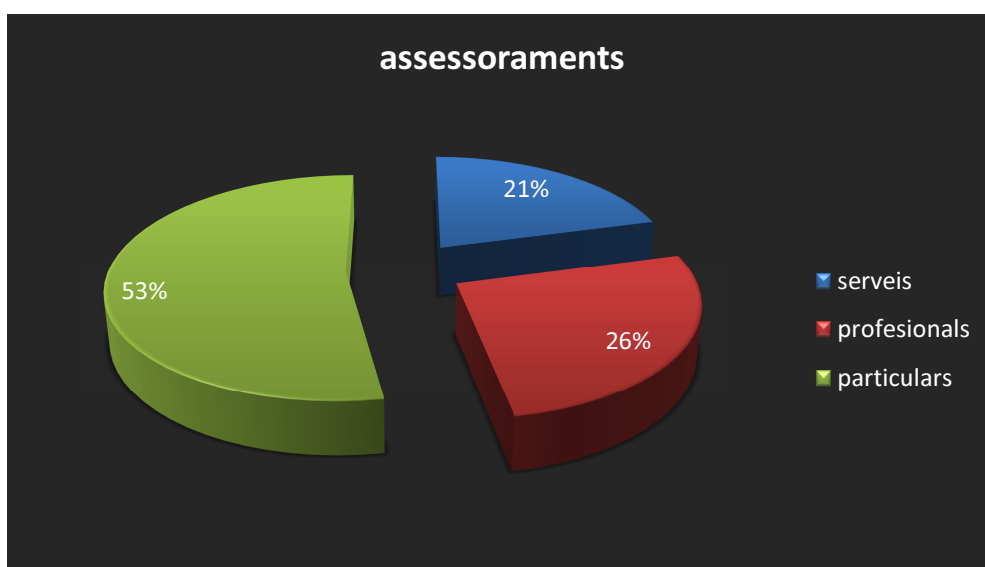
Nombre de participacions	2013
Presentacions i participacions en el servei	4
Total	4

2.5.2. ASSESSORAMENT A PROFESSIONALS

A l'any 2013 s'han fet un total de 72 assessoraments, 6 més que a l'any passat. S'ha produït un increment considerable en el nombre de assessoraments a diversos serveis, tot i que segueixen sent els usuaris particulars i els seus familiars el que més assessorament demanen.

20

Assessoraments	2013	%	2012	%
Serveis	15	20,83%	8	12,12%
Professionals	19	26,39%	23	34,85%
Particulars	38	52,78%	35	53,03%
Total	72	100,00%	66	100,00%

Aquests assessoraments fan referència a les atencions que s'han fet des del servei a particulars, familiars i professionals, en tant a informació genèrica del servei i funcionament; aspectes concrets del treball i els objectius de cada usuari...entre d'altres. En molts d'aquests assessoraments, es tracta de reorientar a la persona que fa el contacte, per tal d'explicar que es tracta d'atendre a homes en situació de violència vers la parella o ex parella, descartant alguna de les demandes que rebem que no són procedents pel servei, tals com ara la teràpia de parella o d'atenció a homes maltractats, i en tot cas, redirigint al servei més idoni en cada situació.

També sovint, són trucades telefòniques de contenció dels familiars i particulars, i demandes d'assessorament i orientació de com procedir davant de situacions que s'han produït.

2.6. CARACTERÍSTIQUES DE LES PERSONES ATESES

2.6.1. Perfil de les persones ateses

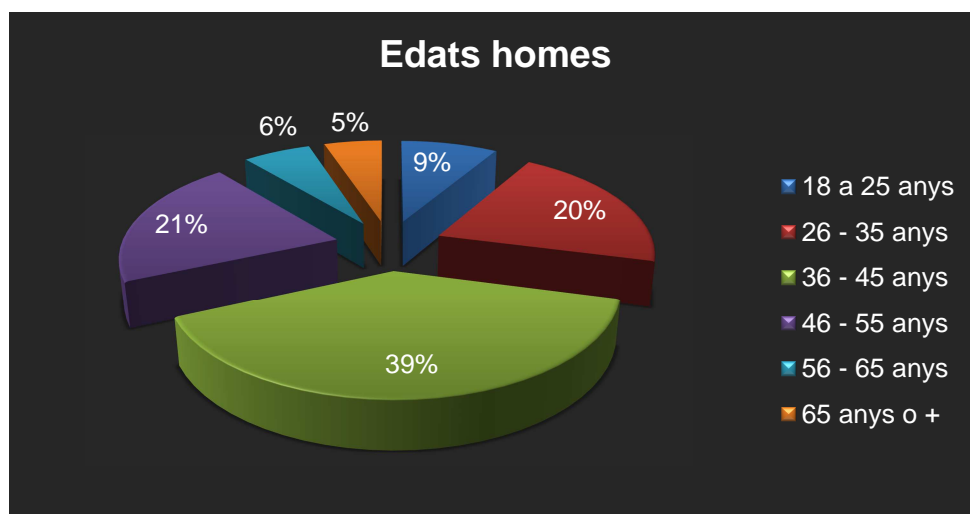
21

El tractament que es porta a terme al SAH s'adreça a homes que exerceixen o que han exercit qualsevol tipus de violència envers la seva parella o ex parella – i, de vegades als seus fills i filles –, i que voluntàriament fan demanda d'ajuda. En els següents apartats descrivim diferents aspectes rellevants dels usuaris atesos durant el 2013.

2.6.2. Característiques sociodemogràfiques bàsiques

2.6.2.1. Edat

Edats	2013	%	2012	%	
18 a 25 anys	10	8,55%	10	10,10%	-1,55%
26 - 35 anys	24	20,51%	26	26,26%	-5,75%
36 - 45 anys	46	39,32%	33	33,33%	5,99%
46 - 55 anys	24	20,51%	19	19,19%	1,32%
56 - 65 anys	7	5,98%	5	5,05%	0,93%
65 anys o +	6	5,13%	6	6,06%	-0,93%
Total	117	100,00%	99	100,00%	

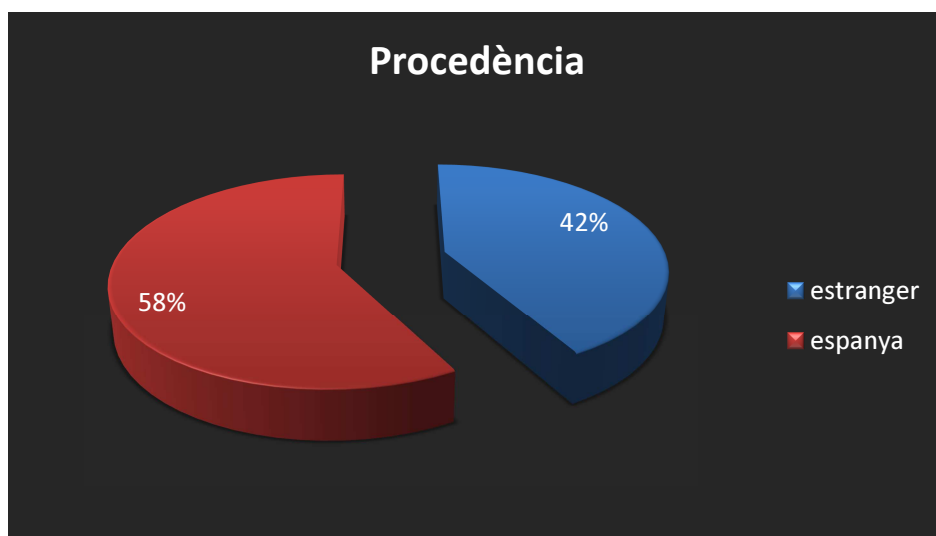

Com en anys anteriors, la forquilla d'edat dels homes atesos ha estat àmplia, essent l'usuari més jove un noi de 18 anys i el més gran un home de 72. Percentualment la distribució per franges d'edat mostra novament un increment en la franja corresponent als homes situats entre el 36-45 anys respecte al any 2012, situant-se com la franja amb majoria d'usuaris. En canvi, aquest any es percep un petit descens en el percentatge d'usuaris de la franja corresponent als homes situats entre els 26-35 anys respecte del 2012.

22

2.6.2.2. Procedència

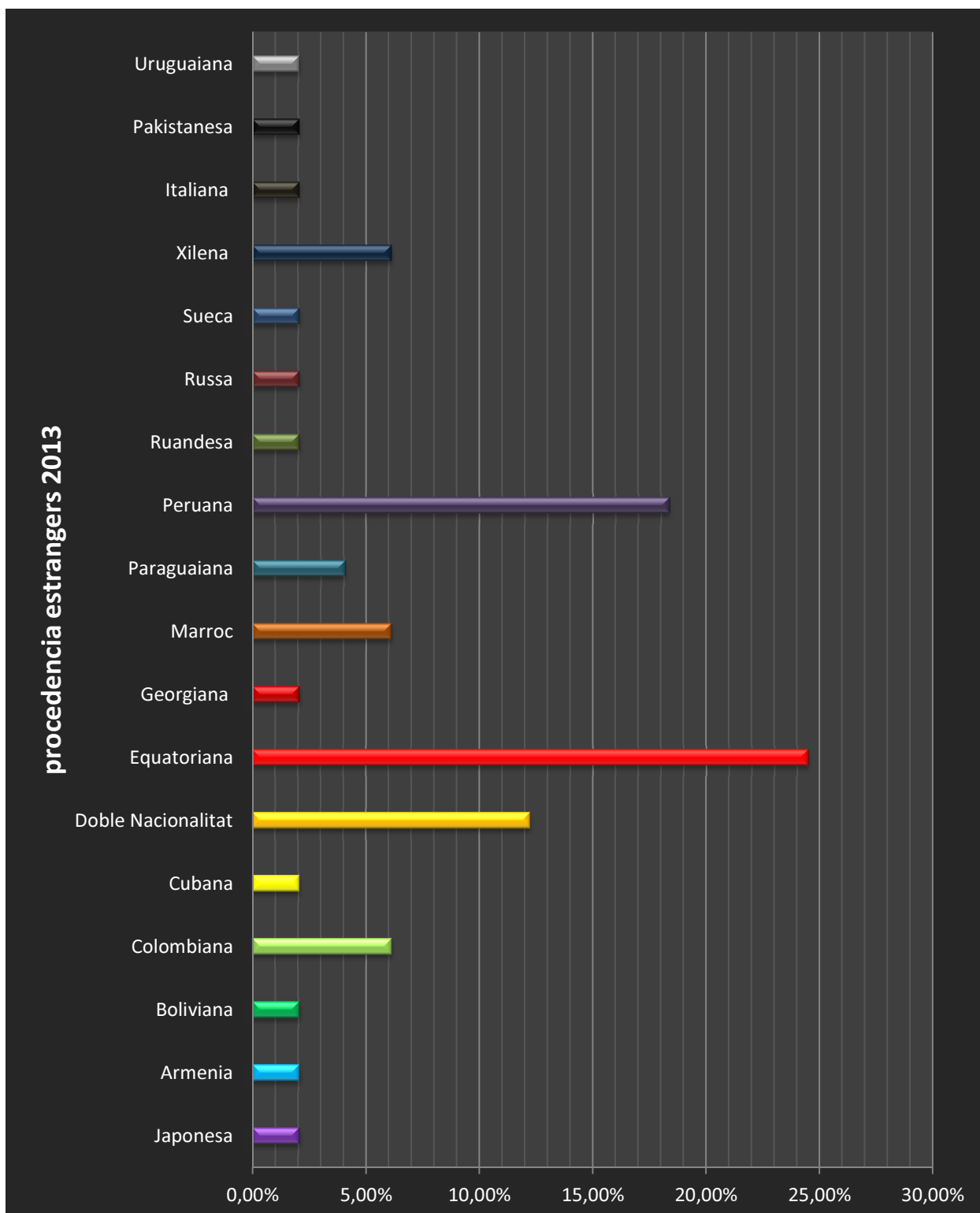
Procedència	2013	%	2012	%
Estranger	49	41,88%	40	40,40%
Espanya	68	58,12%	59	59,60%
Total	117	100,00%	99	100,00%

Al 2013 hi ha un 58% d'usuaris amb nacionalitat espanyola i un 42% d'estrangers, molt semblant a les xifres del 2012. Del total de 17 nacionalitats registrades diferents a la espanyola, la que compta amb més usuaris és l'equatoriana amb 12 casos (24,5%) seguida de la peruana amb 9 casos (18%). Hi ha 6 casos de doble nacionalitat (12%), que combina l'espanyola amb la veneçolana, colombiana, equatoriana i peruana.

Procedència estrangers	2013	%	2012	%	
Japonesa	1	2,04%	1	2,50%	-0,46%
Armènia	1	2,04%	no 2012	no 2012	-
Boliviana	1	2,04%	2	5,00%	-2,96%

Colombiana	3	6,12%	4	10,00%	-3,88%
Cubana	1	2,04%	<i>no 2012</i>	<i>no 2012</i>	-
Doble nacionalitat	6	12,24%	2	5,00%	7,24%
Equatoriana	12	24,49%	12	30,00%	-5,51%
Georgiana	1	2,04%	<i>no 2012</i>	<i>no 2012</i>	-
Marroc	3	6,12%	<i>no 2012</i>	<i>no 2012</i>	-
Paraguaiana	2	4,08%	3	7,50%	-3,42%
Peruana	9	18,37%	5	12,50%	5,87%
Ruandesa	1	2,04%	1	2,50%	-0,46%
Russa	1	2,04%	1	2,50%	-0,46%
Sueca	1	2,04%	1	2,50%	-0,46%
Xilena	3	6,12%	3	7,50%	-1,38%
Italiana	1	2,04%	<i>no 2012</i>	<i>no 2012</i>	-
Pakistanesa	1	2,04%	<i>no 2012</i>	<i>no 2012</i>	-
Uruguaiana	1	2,04%	<i>no 2012</i>	<i>no 2012</i>	-
Afgana	<i>no 2013</i>	<i>no 2013</i>	1	2,50%	-
Argentina	<i>no 2013</i>	<i>no 2013</i>	1	2,50%	-
Brasilera	<i>no 2013</i>	<i>no 2013</i>	1	2,50%	-
Canadenca	<i>no 2013</i>	<i>no 2013</i>	1	2,50%	-
República dominicana	<i>no 2013</i>	<i>no 2013</i>	1	2,50%	-
Total estrangers	49	100,00%	40	100,00%	

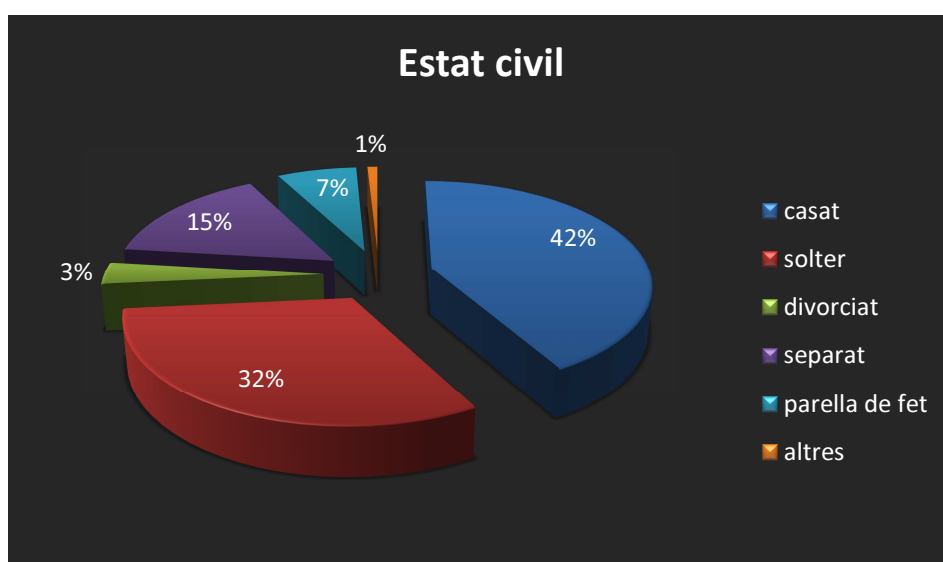

2.6.2.3. Estat civil i convivència

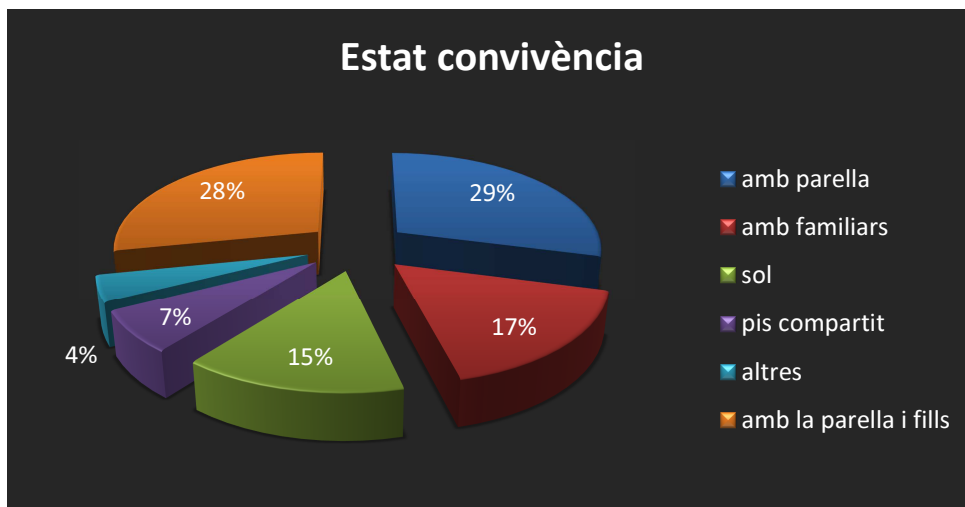
Estat civil	2013	%	2012	%	
Casat	49	41,88%	47	47,47%	-5,59%
Solter	37	31,62%	28	28,28%	3,34%
Divorciat	4	3,42%	7	7,07%	-3,65%
Separat	18	15,38%	12	12,12%	3,26%
Parella de fet	8	6,84%	4	4,04%	2,80%
Altres	1	0,85%	1	1,01%	-0,16%
Total	117	100,00%	99	100,00%	

25

Pel que fa a l'estat civil dels usuaris atesos al 2013, continua havent un predomini dels homes casats (41.88%) si més no ha baixat una mica el percentatge en termes absoluts respecte al 2012 (47.47%). En referència als homes solters en 2013, es manté el percentatge en torn al 30% al igual que a l'any 2012, amb una mínima diferència (3.34%). La resta, un 23% es reparteix entre divorciats, separats, parelles de fet i altres.

Estat convivència	2013	%	2012	%	
Amb parella	34	29,06%	32	32,32%	-3,26%
Amb familiars	20	17,09%	16	16,16%	0,93%
Sol	17	14,53%	21	21,21%	-6,68%
Pis compartit	8	6,84%	6	6,06%	0,78%
Altres	5	4,27%	no 2012	no 2012	no 2012
Amb la parella i fills	33	28,21%	24	24,24%	3,96%
Total	117	100,00%	99	100,00%	

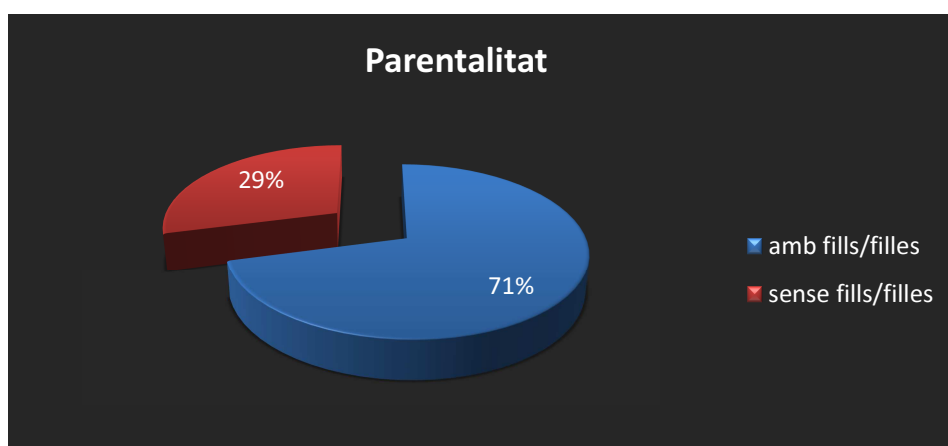

26

Pel que fa a la unitat de convivència, novament al 2013 la majoria dels homes atesos conviuen amb la parella (29%) o amb la parella i amb fills (28%). De la resta, un 15% viu sol i un 17% amb familiars. Només el 7% viuen en pis compartit amb altres persones.

2.6.2.4. Fills/filles

Homes	2013	%	2012	%
Amb fills/filles	83	70,94%	64	64,65%
Sense fills/filles	34	29,06%	35	35,35%
Total	117	100,00%	99	100,00%

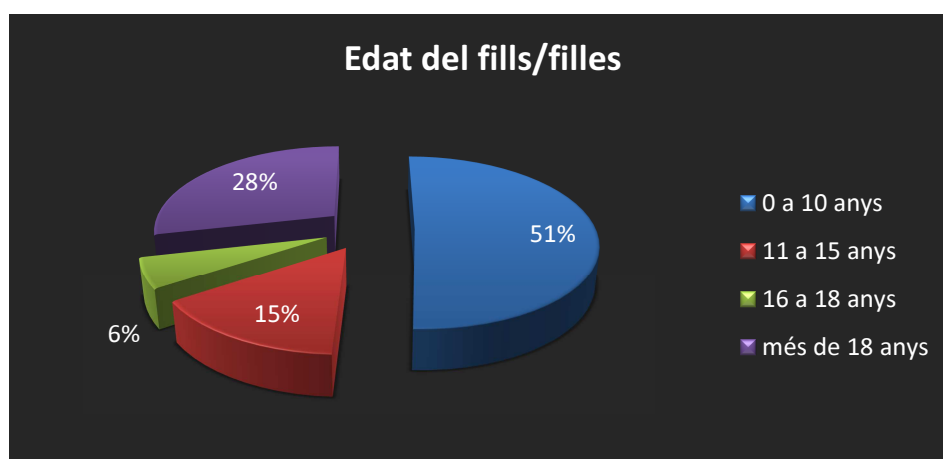

En aquest apartat es torna a repetir aquest any, al igual que a l'any 2012, el fet que malgrat només un 28% els usuaris conviuen amb els fills (i la parella), ens adonem que fins a un 71% són pares, un 7% més dels homes atesos respecte del 2012.

D'altra banda un 28% del fills són majors d'edat, si bé són majoria els fills i filles menors de 10 anys (51%), al igual que a l'any 2012.

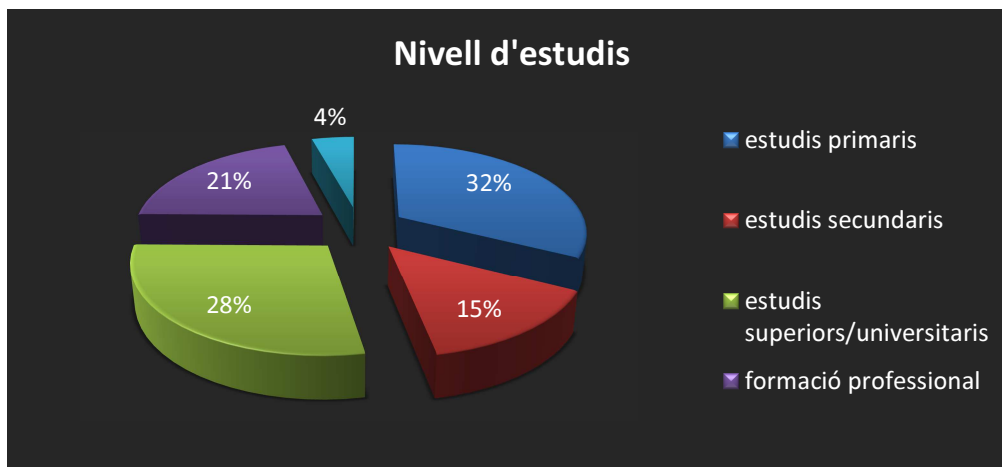
	2013			2012		
Edat dels fills/filles	Sexe femení	Sexe masculí	Total	Sexe femení	Sexe masculí	Total
0 a 10 anys	32	39	71	28	31	59
11 a 15 anys	11	10	21	7	5	12
16 a 18 anys	5	3	8	3	0	3
Més de 18 anys	23	17	40	15	14	29
total	71	69	140	53	50	103

27

2.6.2.6. Nivell estudis

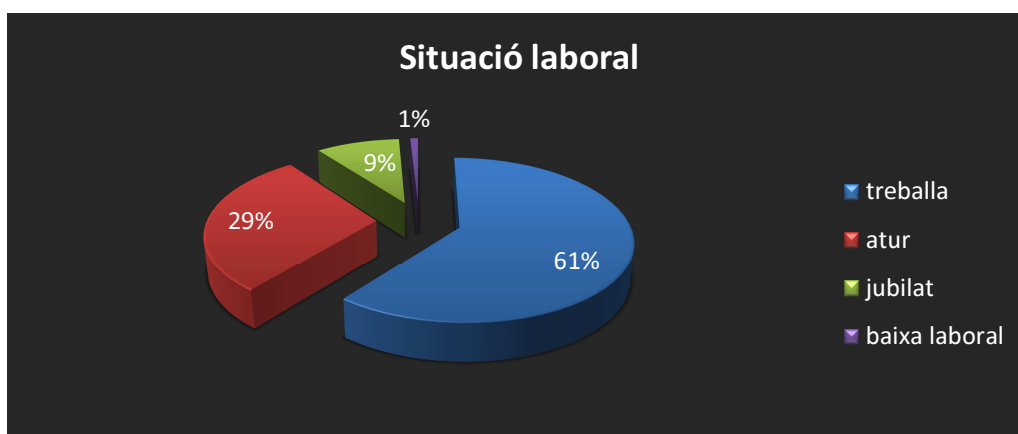
Nivell d'estudis	2013	%	2012	%	
Estudis primaris	38	32,48%	33	33,33%	-0,85%
Estudis secundaris	17	14,53%	21	21,21%	-6,68%
Estudis superiors/universitaris	33	28,21%	27	27,27%	0,93%
Formació professional	24	20,51%	17	17,17%	3,34%
Sense estudis	5	4,27%	1	1,01%	3,26%
Total	117	100,00%	99	100,00%	

Pel que fa al nivell d'estudis en la mostra d'usuaris del SAH, es pot comprovar com la mostra està molt repartida. El percentatge major d'usuaris, està ubicat a la franja de estudis primaris (32%), amb una diferència poc significativa respecte del percentatge d'homes que tenen estudis superiors (28%). Amb una mica més de presència, hi són els usuaris que han fet formació professional (21%) i estudis secundaris (15%). Finalment, es dona una mostra residual d'homes sense estudis (5%).

2.6.2.6. Situació laboral

Situació laboral	2013	%	2012	%	
Treballa	71	60,68%	67	67,68%	-6,99%
Atur	34	29,06%	21	21,21%	7,85%
Jubilat	11	9,40%	11	11,11%	-1,71%
Baixa laboral	1	0,85%	0	0,00%	0,85%
Total	117	100,00%	99	100,00%	

La situació laboral a la mostra d'homes del nostre servei, respecte de la població de context (22,7%) és un mica superior, amb un percentatge del 29% d'aturats. En la mateixa mesura, s'ha produït un petit descens en el homes que treballen (del 68% a 2012 al 61% al 2013). en aquest cas comparat a la població general i segons dades oficials la població ocupada a Catalunya és del 52,23%, 9 punts per sota de la mostra del SAH. Hi ha un 9% de jubilats i només un cas amb una situació de baixa laboral.

29

2.6.3. Situació judicial

En el 2013 es manté el percentatge d'usuaris en situació judicial (43% igual que en 2012) i aquells que no en tenen (57% igual que en 2012). Destacant que tendeix a que els usuaris del servei no es trobin en situació judicial.

Un 84% dels usuaris en situació judicial han estat denunciats per violència de gènere, i d'aquest un 42% condemnats. Es produeix un petit descens en el percentatge d'homes denunciats per aquest delictes respecte del 2012 (90%), malgrat que pugen el número d'usuaris d'aquests que han estat condemnats (2013 un 42% respecte del 35% de 2012).

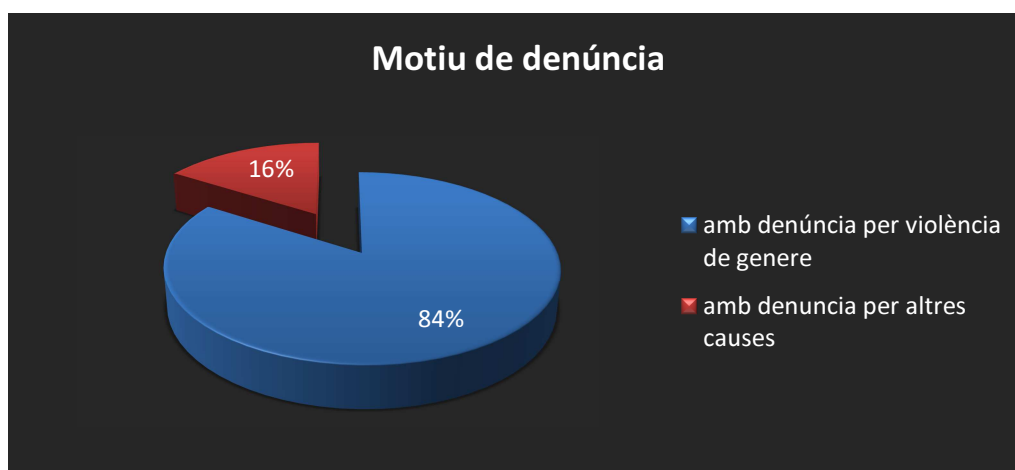
Finalment dels 50 usuaris en situació judicial, 21 d'ells tenen interposada una ordre d'allunament, és a dir el 42%.

Situació judicial	2013	%	2012	%
Si	50	42,74%	43	43,43%
No	67	57,26%	56	56,57%
Total	117	100,00%	99	100,00%

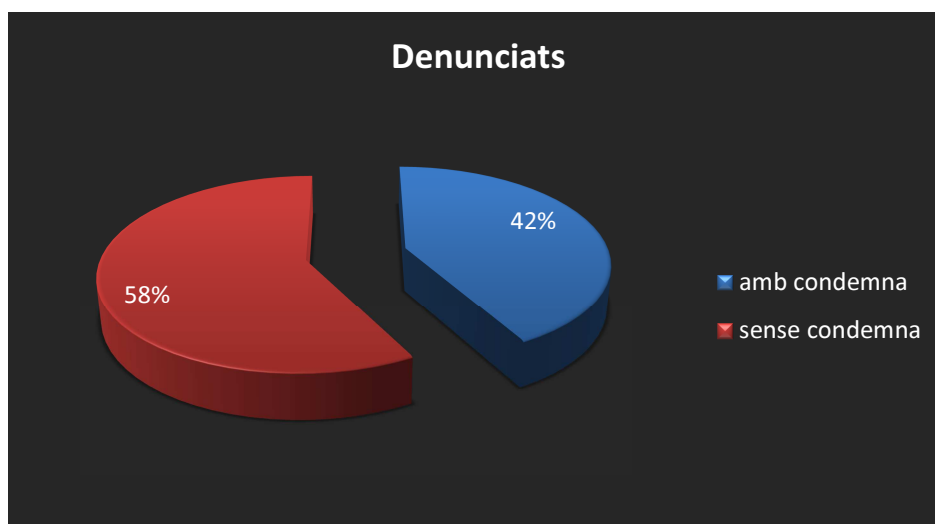

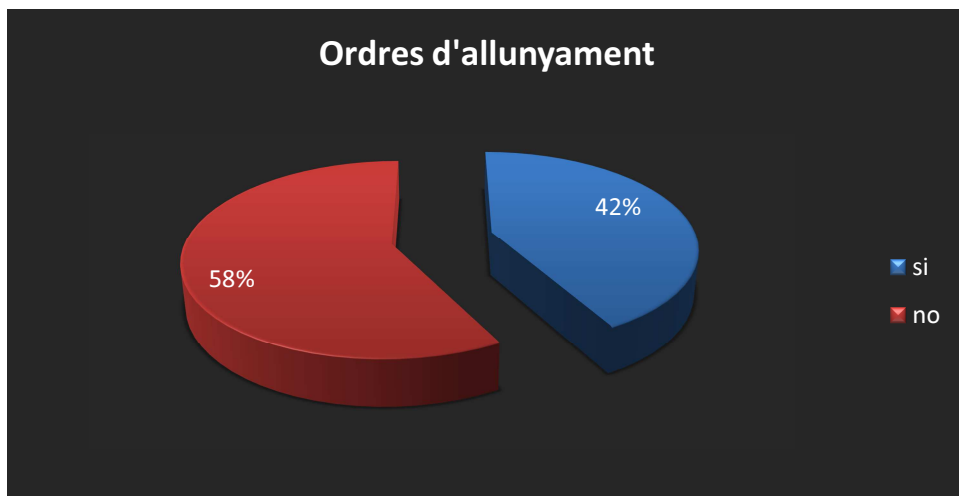
Motiu de denúncia	2013	%	2012	%
Amb denúncia per violència de gènere	42	84,00%	38	90,48%
Amb denuncia per altres causes	8	16,00%	4	9,52%
Total	50	100,00%	42	100,00%

Denunciats	2013	%	2012	%
Amb condemna	21	42,00%	15	35,71%
Sense condemna	29	58,00%	27	64,29%
Total	50	100,00%	42	100,00%

Ordres d'allunyament	2013	%	2012	%
Si	21	42,00%	19	45,24%
No	29	58,00%	23	54,76%
Total	50	100,00%	42	100,00%

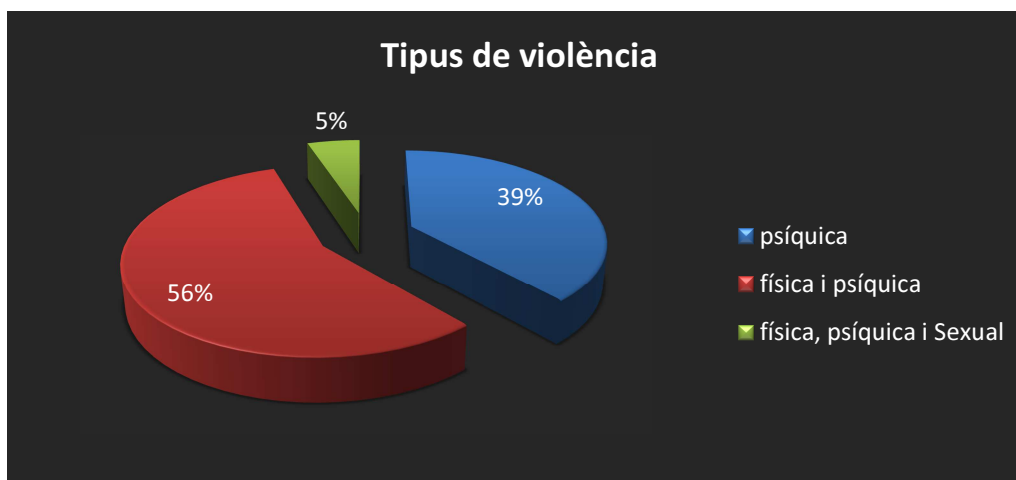

2.6.4. Violència exercida

2.6.4.1. Tipus de violència

Destaquem que a l'any 2103, la violència exclusivament psíquica ha crescut significativament, passant d'un 25% dels casos a l'any 2012 al 40% aquest any. Per tant, es produeix correlativament un descens en el percentatge d'homes que reconeixen haver exercit violència física a l'any 2013 respecte de l'any anterior. Pe que fa la violència de tipus sexual, s'ha detectat novament un petit numero de casos.

Tipus de violència exercida	2013	%	2012	%	
Psíquica	45	38,46%	25	25,25%	13,21%
Física i psíquica	66	56,41%	67	67,68%	-11,27%
Física, psíquica i sexual	6	5,13%	7	7,07%	-1,94%
Total	117	100,00%	99	100,00%	

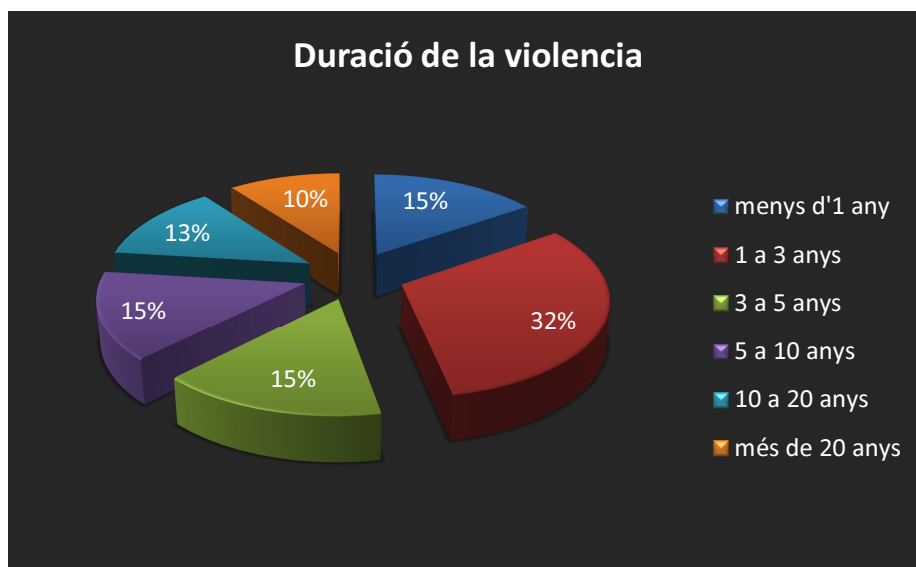

2.6.4.2. Durada

Igual que l'any 2012, al 2013 la major part dels casos van tenir una durada inferior als 5 anys (2012: 59% 2013: 63%), per tant es tracta de casos menys cronificats. Si bé aquest 2013 hi ha més casos en el primer any de violència que en el 2012, però menys casos entre els 3 i els 5 anys des de l'inici de la mateixa, continuant situant-se la majora dels casos (31%) entre l'1 i els 3 anys de durada de la violència. A l'igual que els casos del 2012, la minoria dels casos registrats porten més de 20 anys de duració de la violència.

Duració de la violència	2013	%	2012	%	
Menys d'1 any	18	15,38%	11	11,11%	4,27%
1 a 3 anys	37	31,62%	38	38,38%	-6,76%
3 a 5 anys	18	15,38%	9	9,09%	6,29%
5 a 10 anys	17	14,53%	14	14,14%	0,39%
10 a 20 anys	15	12,82%	14	14,14%	-1,32%
Més de 20 anys	12	10,26%	13	13,13%	-2,87%
Total	117	100,00%	99	100,00%	

2.6.4.3. Tipologies de subjectes

Les dades mostrades anteriorment sobre les característiques psicosocials dels homes que han acudit al servei durant el 2013, indiquen un any més l'heterogeneïtat de característiques, i per tant, la inexistència d'un perfil homogeni dels homes que maltracten les seves parelles al nostre servei. Resultat que coincideix amb els obtinguts en els pocs estudis realitzats en l'estat espanyol (Sarasúa, Zubizarreta, Echeburúa, Corral, 1994; Fernández-Montalvo i Echeburúa, 1997, 2005; Echeburúa, Fernández-Montalvo i Amor, 2003; Bosch i Ferrer, 2005; Echeburúa, Fernández-Montalvo i Corral, 2008; Boira, 2008; Loinaz, Echeburúa i Torribia, 2010), així com dels obtinguts pels principals estudis internacionals (Holtzworth-Munroe, 2000; White i Gondolf, 2000; Gondolf i White, 2001; Cavanaugh i Gelles, 2005).

Malgrat tot, podem determinar una sèrie de característiques particulars i més habituals dels homes que assisteixen al nostre servei. Aquests resultats són parcialment similars als estudis amb homes que maltracten i acudeixen voluntàriament a un servei d'atenció realitzats a l'estat espanyol (Boira, 2008; Fernández – Montalvo, 2011). De manera que si haguéssim deconstruir un primer perfil de l'usuari atès al SAH per haver exercit violència d'algun tipus sobre la seva parella o ex parella: No tindria antecedents judicials, diríem que és una home entre 36 i 45 anys, de nacionalitat espanyola, casat i amb fills/es menors de 10 anys, que treballa i té estudis obligatoris o universitaris.

Així, doncs, pel que fa la formació, la majoria ha complert amb els estudis que són obligatoris en l'actualitat o amb els que ho eren en el moment de la seva escolarització, és a dir primaris i/o secundaris. Tot i que més d'una quarta part de la mostra del SAH té estudis superiors. En

comparació al conjunt de mostres d'homes que exerceixen violència, tant en l'àmbit penitenciari (Echeburúa et al, 2003 i Fernández-Montalvo, 2005) com en el de condemnats a mesures penals alternatives (Fernández-Montalvo et al, 1997) o amb estudis d'homes denunciats (Echeburúa et al, 2008).

34

Pel que fa a l'estat civil, els homes que acudeixen voluntàriament al SAH, estan casats en un percentatge més alt. Comparativament existeix també un elevat percentatge d'homes que conviuen només amb la parella (29%) o amb la parella i els fills/es (28%). Aquest fet pot reflectir que un dels principals motius, pels quals acudeixen al servei, és mantenir la parella.

En el tipus de violència reconeguda s'observa una tendència a que s'igualin en termes relatius els casos de violència psicològica i els que també exerceixen violència física acostant-se pràcticament a la meitat de la mostra cadascun, deixant com a xifra residual els casos en que també es reconeix algun tipus de violència sexual. Per tant en el perfil de l'usuari del SAH, afegirem que amb tota probabilitat a exercit violència psíquica, que és una mica més probable que hagi exercit la violència física que no pas que no hagi fet i que en una probabilitat molt baixa haurà exercit alguna mena de violència sexual.

Per últim en relació a la durada, fixant-nos en les dades de 2013 mostren una cronicitat relativa ja que el 62% de la mostra expressa la voluntat de tractament abans dels 5 anys des de l'aparició de la violència, dades que diferencien el nostre usuari tipus d'altres serveis ambulatoris (Boira y Jodrá, 2010; Fernández-Montalvo, Echeburúa y Amor, 2005; Redondo, Graña y González, 2009) on s'observa un perfil d'edat més elevat. Potser perquè la nostra és de les poques mostres existents on la voluntarietat és un criteri d'inclusió/exclusió.

En resum, el perfil diferencial de l'home atès al SAH, no tindria antecedents judicials, diríem que és una home entre 36 i 45 anys, de nacionalitat espanyola, casat, que viu en parella i té fills/es menors de 10 anys de la parella actual o d'anteriors parelles que no conviuen amb ell. Treballa i té estudis obligatoris o universitaris.

Usa la violència psicològica preferentment, en més de la meitat dels casos la física i molt estranyament algun tipus de violència sexual, i no fa més de cinc anys que es detecten situacions de violència.

2.6.4.4. Antecedents (familiars i amb anteriors parelles)

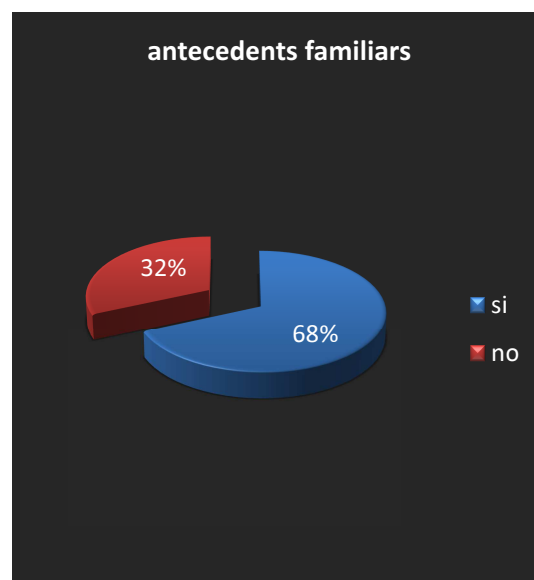
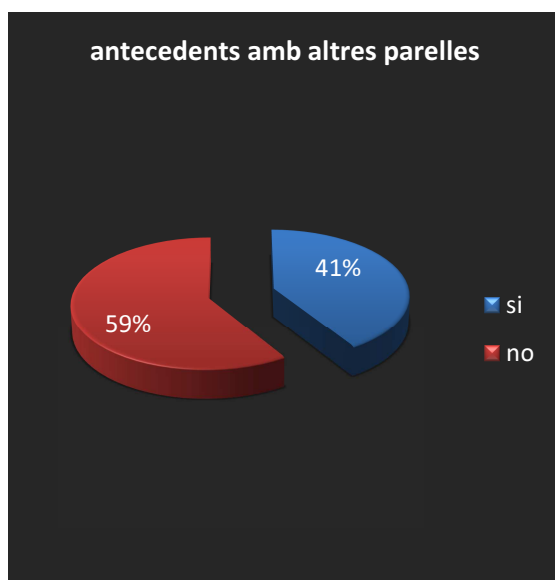
Aquest gràfic ens mostra com el 59% dels homes que han acudit al SAH al llarg del 2013, és amb la primera parella o ex parella que han exercit la violència, o com a mínim, és el primer cop que són conscients d'haver-ho fet.

Pel que fa a la violència viscuda en la família d'origen, les proporcions es mantenen aproximadament, ja que l'any anterior un 64% reconeixien violència en la seva família d'origen mentre que enguany ens trobem que ho fan un 68% dels usuaris.

35

Violència amb altres parelles	2013	%	2012	%
Si	48	41,03%	32	32,32%
No	69	58,97%	67	67,68%
Total	117	100,00%	99	100,00%

Violència en famílies d'origen	2013	%	2012	%
Si	80	68,38%	63	63,64%
No	37	31,62%	36	36,36%
Total	117	100,00%	99	100,00%

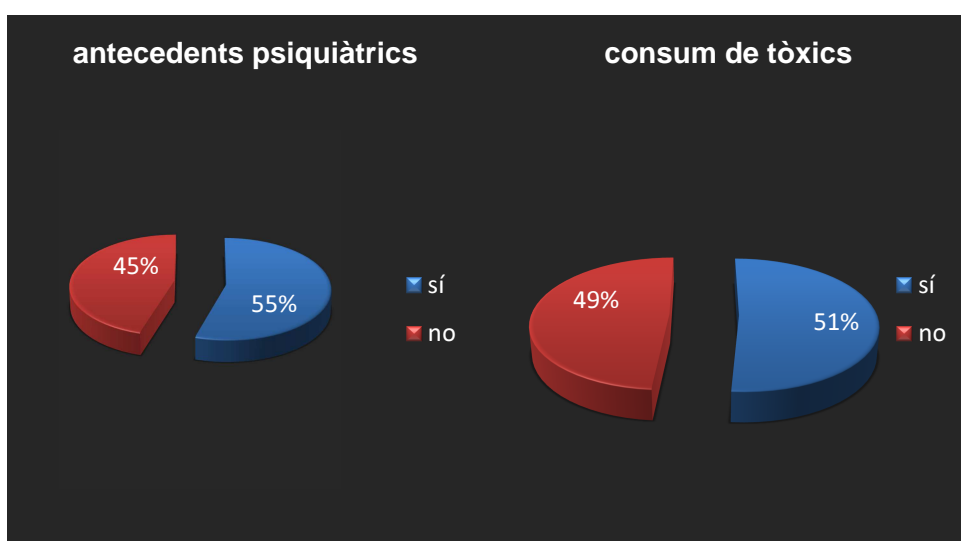

2.6.5. Característiques psicopatològiques i consum de tòxics

Tan en referència al consum de tòxics com als antecedents psiquiàtrics, es pot apreciar, que es mantenen el numero d'usuaris que consumeixen substàncies tòxiques i que han acudit a algun servei psicològic/psiquiàtric (55% dels homes amb antecedents psiquiàtrics en 2012 in 2013, i 49% i 51% amb reconeixement de consum de substàncies respectivament). En tots dos casos estem davant de factors que si bé poden ser considerats de risc en cap cas mostren una relació directa de causa – efecte (consum/caract. Patològ – major nivell de violència) , ja que

pràcticament hi ha la mateixa probabilitat de que es donin i de no es donin en els usuaris del SAH.

Característiques psicopatològiques i consum de tòxics						
	2013			2012		
	Si	No	Total	Si	No	Total
Antecedents psiquiàtrics	64	53	117	54	45	99
Consum de tòxics	60	57	117	49	50	99

3. METODOLOGIA

37

3.1. METODOLOGIA DEL TREBALL GRUPAL

En el SAH, la metodologia d'intervenció s'ha portat a terme des d'una perspectiva psicosocial, que considera tant els nivells individuals, familiars i socials com les diferents dimensions que participen significativament en la problemàtica de la violència familiar i de gènere, com ara, la cognitiva, l'afectiva, la identitària, la subjectiva i la relacional, totes les quals han estat abordades per diferents modalitats d'atenció.

Les formes de treball psicosocial si bé han plantejat situacions, contextos i escenaris d'intervenció diferents, han mantingut entre si els següents aspectes generals de treball que constitueixen veritables tòpics d'intervenció que es podrien condensar en almenys cinc aspectes principals, els quals es troben estretament interrelacionats:

Responsabilització

Poder revisar i tornar a narrar els episodis de violència ha permès als homes fer una exploració de les conseqüències que aquesta tenia en els diferents àmbits de la vida (físics, emocionals, relacionals, de la pròpia identitat, etc.). S'ha recollit informació sobre els efectes que aquesta violència havia provocat tant en les seves parelles i fills com en si mateixos. Així mateix, s'ha portat a terme una reconstrucció dels discursos que justificaven i excusaven les seves accions violentes, potenciant en tot moment la responsabilització enlloc de la culpabilització, que immobilitza i genera més frustració. Tot aquest treball ha facilitat un procés de reflexió sobre les apreciacions que els homes tenien de sí mateixos i de com aquests consideraven als altres, incidint en l'autoconsciència sobre les formes que utilitzaven per actuar, experimentar i donar significat a la realitat.

Anàlisi d'episodis violents

Revisar els episodis de violència, descompassant-los en escenes i relatant-los des d'altres punts de vista, ha permès que els homes recuperessin detalls abans ignorats i així poder modificar la perspectiva inicial de la que partien per descriure'ls.

Aquesta anàlisi ha permès trobar la consciència sobre les sensacions, emocions, sentiments, pensaments i actes que els van empènyer a exercir la violència. A més, els ha comportat una major comprensió de sí mateixos i els ha ajudat a neutralitzar els discursos que utilitzaven per validar les seves accions, aconseguint un control sobre la pròpia vivència i tallant la continuïtat en les agressions. En determinats casos es recomanen i expliquen el procediment, la utilitat i el que motiva els mètodes d'autocontrol com per exemple el "time out", l'anàlisi posterior de l'episodi en les seves diferents escenes i des dels diferents aspectes de la persona, amb l'objectiu de conèixer com són en el sentir, el pensar i l'actuar, per poder assolir-ne la coherència.

Concepte de masculinitat

S'ha fet un treball de revisió d'aquells conceptes que els usuaris tenien interioritzats sobre el que significa ser home, i de com això tenia relació amb determinades concepcions tradicionals i rígides de la nostra societat.

Al tractar aquests temes amb els homes hem detectat que existeix una marcada restricció emocional, amb l'excepció de la ràbia i el desig sexual, una identitat centrada en el rendiment que la parella i les/els filles/fills els hi podien oferir, considerant-los possessions a qui se'ls podia fer exigències poc realistes, basades en el seu desig i pensament, que alhora desconeixen que és subjectiu i no universal. Finalment, hem observat també una baixa autoestima amb tendència a percebre contínuament les situacions com una amenaça a la pèrdua de la seva autoritat i en conseqüència, a sentir-se anul·lats i/o abandonats en essència emocionalment, però també a tots els nivells. Així mateix, hem detectat en els homes una manca d'habilitats en la comunicació i l'empatia vers l'altre, mostrant un baix autoconeixement afectiu.

Relació amb la violència en la pròpia història de vida

A través d'un treball biogràfic s'ha treballat amb els homes com la violència es constituïa com una forma de resoldre els conflictes i una continuïtat de la seva pròpia identitat. En molts casos també aquesta intervenció ha estat útil perquè la persona prengués consciència de que ell també havia estat víctima de la violència de gènere i familiar, especialment quan s'han pogut revisar aquells moments relatius a la infància i adolescència. A partir d'aquesta feina, hem observat que els homes milloraven la seva capacitat empàtica vers l'altre, adquirint progressivament un posicionament en contra de la violència. Alhora que també prenen consciència de que l'ús de la violència, lluny de ser una manera de resoldre conflictes, els cronifica i en genera de nous.

Noves formes de relació i aprenentatge d'habilitats relacionals

En aquest apartat s'ha potenciat un canvi de significat en la manera com els homes es relacionen amb els altres i amb sí mateixos. Aquesta tasca ha suposat incidir en el dany que la persona exercia sobre els altres quan construïa i mantenia les relacions violentes i abusives, revisant les valoracions que feia sobre l'altre, transformant-les en valoracions d'acceptació de la diferència, a partir d'un exercici d'empatia.

Per altra banda, s'ha treballat per millorar les habilitats comunicatives dels homes, estimulants les seves capacitats per expressar emocions, desitjos i interessos, així com alternatives per resoldre els conflictes mitjançant la negociació, sense la necessitat d'haver d'imposar-se a l'altre, ni que l'altre s'imposi a un mateix, transformant les relacions de poder en relacions entre iguals.

Finalment destaquem com a aspecte bàsic de la intervenció la busca d'un equilibri entre mantenir una posició clara i contundent en contra de la violència que els homes exerceixen i, a la vegada, establir una relació respectuosa i empàtica amb ells i poder comprendre les seves experiències i històries personals. D'una banda seria perillós "seguir-los el joc" i així directa o indirectament minimitzar o justificar els seus actes. De l'altra, seria contraproductiu caure en la temptació de situar-nos en una posició de superioritat moral o professional per a "fer-los veure" el que "haurien de" fer o deixar de fer. Així fàcilment nosaltres reproduiríem les mateixes pràctiques relacionals basades en el poder que volem qüestionar i revisar.

La intervenció grupal comença cada 3 mesos, i es pot formar un grup d'entre 6 i 10 persones. La composició del grup la decideixen els dos psicòlegs del servei en funció dels diagnòstics realitzats, i tenint en consideració l'edat, la procedència, el nivell socioeducatiu, i l'assistència dels usuaris. Els grups tenen una durada de 9 mesos. Si durant la intervenció grupal es veu la conveniència de treballar individualment algun aspecte, se li oferirà aquesta possibilitat a la persona que ho requereixi, i es farà paral·lelament al treball grupal.

Els grups estan conduïts per dos psicòlegs amb una freqüència setmanal i una duració de 120 minuts, s'han fet en un horari de 19 a 21 hores, adaptat a les possibilitats dels homes per poder compatibilitzar amb la seva vida laboral. Si es detecta que un membre pot dificultar el funcionament del grup s'avalua la situació i si s'estima convenient es canvia a un tractament individual.

El programa d'intervenció grupal consta de 30 sessions al llarg de 9 mesos. Cada sessió grupal s'avalua en funció dels assoliments dels objectius plantejats, els continguts i el procés grupal i individual dels homes i s'enregistra en un full de registre específic. Al finalitzar el grup es fa una devolució tècnica al grup i a cada participant per separat.

3.1.1. Les sessions grupals de tractament del SAH

Els continguts són els següents:

40

- Sessió 1. Presentació i context de la intervenció
- Sessió 2. Motivacions i cohesió grupal.
- Sessió 3. Responsabilitat individual
- Sessió 4. Responsabilitat individual (II)
- Sessió 5. La subjectivitat
- Sessió 6. La subjectivitat (II)
- Sessió 7 La subjectivitat (III)
- Sessió 8. Identificació i comunicació de les emocions
- Sessió 9. Identificació i comunicació de les emocions (II)
- Sessió 10. Identificació i comunicació de les emocions (III).
- Sessió 11. Comunicació i resolució de conflictes (I)
- Sessió 12. Comunicació i resolució de conflictes (II)
- Sessió 13. Empatia
- Sessió 14. Empatia (II)
- Sessió 15. Història de vida (I)
- Sessió 16. Masculinitat i gènere (I)
- Sessió 17. Masculinitat i gènere (II)
- Sessió 18. Balanç individual
- Sessió 19. Balanç grupal
- Sessió 20. Decisions personals (I)
- Sessió 21. Decisions personals (II)
- Sessió 22. Parentalitat responsable (I)
- Sessió 23. Parentalitat responsable (II)
- Sessió 24. Sexualitat responsable (I)
- Sessió 25. Sexualitat responsable (II)
- Sessió 26. Atenció a un mateix (I)
- Sessió 27. Prevenció de recaigudes
- Sessió 28. Prevenció de recaigudes (II)
- Sessió 29. Tancament del procés
- Sessió 30. Tancament del grup i comiat

3.2. METODOLOGIA DEL TREBALL INDIVIDUAL

La forma d'atenció individual i individualitzada s'orienta fonamentalment a aquells usuaris que tenint una disposició a treballar sobre la seva problemàtica de violència i tot el que ella involucra, es troben, a més, en situacions afectives adverses o amb problemàtiques associades com, per exemple: processos de dol i separació no resolts, bloqueig afectiu, estats depressius, estrès, ansietat generalitzada i fòbia social. En aquests casos és indicat realitzar una intervenció de caràcter individual, perquè al mateix temps que es treballen els aspectes generals i associats de la problemàtica de violència, s'intenten compensar i modular les problemàtiques associades abans esmentades. En aquest grup, s'inclourien també tots aquells que per incompatibilitat laboral no puguin adaptar-se als horaris establerts per la realització de les sessions grupal. Igualment, existeix l'espai de tractament individual per tots aquests homes que voluntàriament decideixen fer un tractament, però no volen compartir les experiències amb altres persones que no siguin el tècnic referent.

El treball individual no és exclouent del treball grupal, encara que en nombroses ocasions s'estableix com un procés previ i facilitador en usuaris que d'altra forma tindrien dificultats per participar en un grup. Aquests obstaculitzarien el desenvolupament del grup i el seu procés de responsabilització.

Un altre aspecte important sobre aquesta modalitat de treball, és la possibilitat d'adaptar els continguts a les necessitats detectades i als processos personals dels usuaris, així com la freqüència de les sessions, la durada del treball, etc.

Una tasca important en la intervenció individual, és avaluar quin és el nivell de complexitat de la intervenció requerida per cada usuari específic. Depenent del nivell en que les creences de gènere siguin percebudes i sentides, de l'estructura cognitiva i afectiva de cadascun dels usuaris. Un altre aspecte important en la intervenció, es el desenvolupament de un vincle terapèutic, eina essencial al moment de realitzar el treball d'intervenció, que s'ha de realitzar en un ambient afectiu de confiança, comprensió, esperança i repte, per a poder qüestionar de manera reflexiva i crítica, les habituals maneres d'afrontar les relacions de parella i les interpersonals en general i les formes de ser home que beneficien al bon funcionament d'aquestes relacions.

Els continguts són els mateixos que els de les sessions grupals.

4. SAH-PREVENCIÓ: EL PROJECTE "CANVIEM-HO"

4.1. Desenvolupament general del projecte

42

Durant el 2013 s'ha continuat amb el treball de consolidació i arrelament del Projecte Canviem-ho entre els diferents serveis de l'Ajuntament de Barcelona i la xarxa d'associacions de la ciutat. Tot i que cal continuar amb la tasca de difusió del projecte, s'han realitzat un important treball en aquest sentit amb l'augment de les presentacions del projecte, contactes, demandes externes, reunions i amb el bon funcionament de la web com un espai de difusió i informació del projecte i de distribució de coneixement sobre masculinitats.

De la mateixa manera, s'ha augmentat el nombre d'accions de sensibilització i d'aprofundiment (cursos de formació, tallers i grups de pares) que s'han realitzats respecte a l'any 2012. A més, es valora positivament la concreció durant aquest any d'accions de sensibilització i aprofundiment pel 2014.

Cal remarcar que hem continuat amb els diferents subprojectes que s'havien engegat durant els anys anteriors, profunditzant en el seu desenvolupament i ampliant les diferents accions. Fins i tot, s'han engegat nous projectes com el projecte de prevenció de la violència masclista amb nois tutelats dels centres residencials del Consorci de Serveis Socials de Barcelona. També s'han iniciat els contactes per començar a treballar durant el 2014, com és el cas de la publicació d'una maleta pedagògica sobre masculinitats en col·laboració amb el CIRD.

En aquesta línia, el treball realitzat durant aquest any en els diferents subprojectes han començat a donar els seus fruits en forma de consolidació i productivitat dels grups de treballs i accions realitzades. Així, cal destacar per un costat la publicació de la *Guia de Recomanacions per a la detecció de violència masclista en homes*, fruit de la comissió de treball sobre homes que exerceixen violència. Per altre costat, la consolidació dels grups de pares a diferents PASSIR de la ciutat de Barcelona, amb l'augment d'un grup més a l'any (un total de 5) i la reactivació del grup de treball del PASSIR per tal d'augmentar el objectius del subprojecte.

4.2. Difusió del projecte

Durant aquest any s'ha continuat amb la tasca de difusió del projecte per tal de consolidar-lo i fer-lo visible entre les xarxes de professionals i serveis de la ciutat de Barcelona, així com entre el teixit associatiu i la ciutadania en general, intentant incidir en la població masculina. El resultat de la difusió ha estat la realització o programació de diferents xerrades, tallers o projectes específics. Concretament, les accions de difusió han estat les següents:

- **Presentació del Canviem-ho a diferents organismes tant de l'Ajuntament de Barcelona com externs:** aquest any s'han realitzat 8 presentacions dels serveis.

- **Consultes des de la web:** aquest any hem rebut 15 consultes a través del web del projecte (www.bcn.cat/canviem-ho), de les quals, 11 han estat consultes per demanar informació i 4 des de el formulari de demanda d'activitat de la web.
- **Demandes externes:** s'han rebut un total de 32 demandes externes, de les quals 20 ha estat per la via del correu electrònic i 12 demandes via telefònica. S'han respòs a totes les demandes menys 1 per no rebre confirmació a la comunicació de la demanda. Cal destacar que tres d'aquestes demandes han estat per derivació, una del CIRD i dos dels Paranyes de l'Amor. Les 32 demandes es resumeixen en el següent quadre:

43

Demandes d'activitat:	20
- Realitzades/concretades	18
- Derivació	1
- No realitzada	1
Demandes de presentació	4
Inscripció/Informació Grup Pares	4
Altres demandes	3
No resposta	1
Total	32

Accions de difusió del servei	2013	%
Presentació Canviem-ho a diferents serveis	8	14,29%
Presencia en mitjans de comunicació oficials	1	1,79%
Contactes externs	47	83,93%
TOTAL	56	100,00%

- **Assessoraments:** durant aquest any s'han realitzat 12 assessoraments a diferents servies, entitats i ciutadans/es de la ciutat de Barcelona i altres indrets com València. Aquests assessoraments van des de la facilitació de bibliografia, materials d'intervenció amb homes, informació de projectes i accions concretes, aspectes relacionats amb la paternitat o la violència, etc.
- **Visualització als mitjans de comunicació:** a part de la presència del Canviem-ho a Internet en diferents webs, blogs i revistes digitals especialistes en la temàtica, durant aquest any 2013 el projecte ha tingut un impacte mediàtic menor que altres anys.

44

El volum d'accions de difusió ha estat superior al realitzat durant el 2012, donat que cada vegada es coneix més i millor el projecte i per l'esforç realitzat per difondre'l arreu de Barcelona. Malgrat tot, aquest any hem tingut poc impacte mediàtic fet que ens porta a plantejar alguna acció concreta de cara al 2014 per millorar la nostra visibilitat als mitjans de comunicació.

4.3. La Web *Canviem-ho* (www.bcn.cat/canviem-ho)

Durant aquest any 2013 la web s'ha anat actualitzant periòdicament pel que respecte els seus continguts, l'agenda, les notícies, els grups de treball, els recursos penjats, etc. A nivell quantitatiu, les dades comparades més significatives de la web son les següents:

Dades	2012	2013	
Visites ³	22.672	42.470	+87,06%
Promig de visites per dia	61	116	+87,10%
Visitants únics ⁴	7.195	23.028	+219,97%
Mitja de visites per visitant	3,15	1,84	-41,77%
Visitants que van realitzar una sola visita	5.876	20.647	+251,26%
Visitants que van realitzar més d'una visita	1.319	2.381	+80,52%
Pàgines visualitzades	58.749	118.592	+208,85%
Promig de pàgines visualitzades per visita	2,59	4,28	+65,25%
Visites per tràfic directe ⁵	17.889	23.021	+28,48%
Visites internacionals	88,95%	74,29%	-12,68%
Visites nacionals	2.503	4.604	+83,65%
Visites Barcelona	338	494	+27,32%

³ Una visita es una sèrie d'accions que comencen quan un visitant visualitza la seva primera pàgina des del servidor i acaba quan el visitant deixa el lloc.

⁴ La direcció IP, nom del domini o cookies del visitant es comptabilitza una visita per visitant.

⁵ Quan un visitant escriu directament el nom del domini al navegador, ha marcat el lloc o ha fet un clic en un enllaç dins d'un correu electrònic, accés directe o altre enllaç directe.

4.4. Reunions, Coordinacions i grups de treballs

Un volum important d'hores del projecte es dediquen a la realització de diferents reunions, coordinacions, grups de treballs o comissions. D'aquesta manera, durant el 2013 s'ha realitzat un total de 79 accions d'aquest tipus.

45

4.5. Grups de treball i comissions:

AL 2013, el Canviem-ho ha participat en tres grups de treball multi disciplinar (13 reunions) aportant la perspectiva del projecte per promoure el treball específic amb homes des de la perspectiva de gènere. A més, s'ha participat en una comissió i s'ha coordinat un altre (un total d'11 reunions).

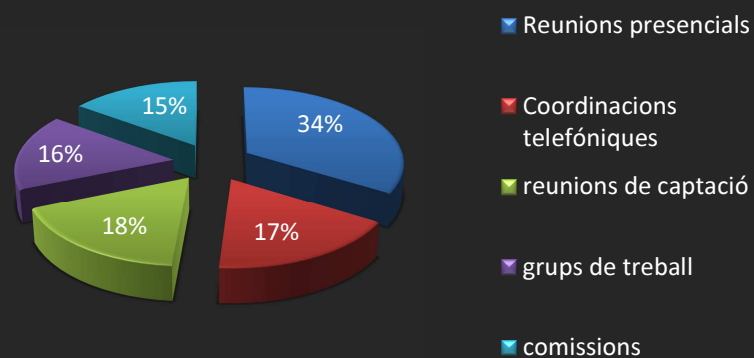
- **Grup de treball Intervenció amb adolescents que viuen, o que exerceixen, relacions afectivo-sexuals abusives o altres manifestacions de violència masclista des dels serveis socials públics de la ciutat de Barcelona que proporcionen una atenció de tractament en situacions de violència masclista (CSS, SARA i recursos d'acollida).** En aquest grup de treball, la nostra participació ha estat, per un cantó, l'assistència i preparació de 6 reunions del grup de treball de 2,5 hores, i per l'altre, la realització 2 reunions de coordinació amb les persones responsables del grup per a treballar temes específics en relació als homes. En aquest sentit, s'ha redactat alguns apartats del document de treball que feia referència a las masculinitat i la violència.
- **Grup de treball sobre l'exploració del pare en situacions de violència masclista que afecten infants i/o adolescents:** aquest es un grup on participen professionals de l'antic EAD (actual SARA), professionals de l'antic SAN (actual SARA), tècniques de la Direcció de Dones i l'equip complet del SAH. S'han realitzat 6 reunions de 2 hores de duració.
- **Grup de Treball del "Canviem-ho al PASSIR":** tal i com s'explicarà en l'apartat concret que fa referència al subprojecte del PASSIR, aquest any hem realitzat 1 reunió del grup de treball de 2 hores de duració.
- **Comissió de treball sobre homes que exerceixen violència:** tal i com s'explicarà en el corresponent subprojecte, durant el 2013 s'ha continuat amb la coordinació d'aquesta Comissió de treball, realitzat 10 accions relacionades amb la comissió.
- **Taula d'equitat de gènere de la Barceloneta (Pla Comunitaris de la Barceloneta):** Tot i que el projecte concret esta explicat en l'apartat d'accions comunitàries, aquest any només hem pogut participar en 1 comissió per incompatibilitat horària.

Reunions presencials	27
- Direcció de dones	9
- PASSIR	5
- CSSBCN	7
- Comissió	1
- Altres reunions no vinculades a projectes	5
Coordinacions telefòniques	14
Reunions de captació	14
Grups de treball	13
- Adolescents i violència masclista	6
- Exploració del pare	6
- PASSIR	1
Comissions	11
- Comissió de treball sobre homes que exerceixen violència	10
- Taula d'Equitat de la Barceloneta	1
Total	79

Reunions i coordinacions	2013	%
Reunions presencials	27	34,18%
Coordinacions telefòniques	14	17,72%
reunions de captació	14	17,72%
grups de treball	13	16,46%
Comissions	11	13,92%
	80	100,00%

reunions i coordinacions

4.6. Accions de sensibilització

47

Les accions de sensibilització realitzades durant aquest any han consistit en diferents xerrades sobre diferents temàtiques del projecte per tal de cobrir els objectius establerts en el projecte. Les diferents accions es detallen a continuació:

- Cicle de xerrades sobre masculinitat “Parlem del paper dels homes en la societat actual” a la Casa de la Barceloneta, organitzat pel projecte Iguals i Diferents dins del Pla de barris de la Barceloneta. S’han realitzat les següents xerrades:
  - “La masculinitat tòxica: noves i velles formes de masculinitat”.
  - “La mama és la mama, i els papes? La importància de les relacions paternofilials”.
  - “A casa, portes els pantalons o els rentes? La implicació dels homes en les tasques domèstiques”.
- Xerrada “La mama és la mama i el papa?” al Centre Cívic La Sadeta de Gràcia, Organitzada pel PIAD de Gràcia.
- Xerrada “L’atenció als homes que exerceixen violència” al Centre Penitenciari de Dones Wad-Ras.
- Xerrada “L’atenció als homes que exerceixen violència” amb el grup de dones de nou barris, organitzat i realitzat al Casal de Barri La Cosa Nostra.
- Xerrada “Canviem-ho! Què són les noves masculinitats?”, al SIAD de Gavà.

En comparació amb les accions de sensibilització realitzades durant l’any anterior, durant aquest any 2013 s’han organitzat un total d’10 accions, 1 més que durant el 2012.

Novament, aquest any també s’ha compatibilitzar el número de persones assistents a les diferents accions de sensibilització realitzades pel nostre projecte. Tot i que son dades aproximades ja que moltes vegades es difícil comptabilitzar exactament les persones que assisteixen, podem valorar positivament el número de persones que han assistit a les diferents accions. Concretament, durant aquest any, 59 persones (147 persones al 2012) han participat en les diferents accions de sensibilització. La diferencia respecte d’altres anys es deu bàsicament en el fet que aquest any no hem participat en cap acte multitudinari (jornades, congressos, etc.) i el fet d’haver d’anul·lar tres de les xerrades confirmades en el mateix moment d’impartir la xerrada per falta d’assistència.

És important destacar que, d’aquestes 59 persones, 9 eren homes (45 homes al 2012). Fet que suposa el 15,25% de les persones assistents, percentatge inferior al de l’any anterior (30,61%). Per això, creiem fonamental realitzar un esforç en que les accions arribin a més homes, augmentant aquest percentatge fins arribar a un mínim de 40% d’assistència masculina. Aquest haurà de ser un dels principals reptes del projecte.

Accions de sensibilització	2013
unitats anuals	10
assistents totals	59
assistents homes	9

Cal destacar que aquest any s'ha tornat a realitzar un Cicle de xerrades sobre masculinitat, tal i com es va organitzar al 2011. A més, també s'ha realitzat un acte fora de Barcelona (a Gavà), fet que indica l'expansió del Projecte Canviem-ho més enllà de la ciutat de Barcelona, provocant l'interès de diferents municipis dels voltants.

4.7. Aprofundiment del projecte

Respecte a les accions d'aprofundiment, aquest anys és important destacar les diferents formacions que s'han realitzat lligades al Circuit de Barcelona contra la violència vers les dones, així com les diferents intervencions grupals o tallers realitzats amb població adolescents i jove. Tot i que alguns actes d'aprofundiment es detallen posteriorment als diferents subprojectes, aquí fem una relació dels diferents cursos, tallers i grups que s'han realitzat:

Cursos de Formació

- Curs de formació al l'equip educatiu de l'Escola del Centre penitenciari de joves sobre "Prevenió de la violència masclista amb joves" de 4 hores de duració en dos sessions (12 persones de mitja, 4 homes)
- Sessió formativa al Circuit de Barcelona contra la violència vers les dones del districte de Ciutat Vella sobre "Perspectives d'intervenció i prevenció amb els homes per la promoció de relacions no violentes" de 3 hores de duració (14 persones de mitja, 2 homes).
- Sessió formativa al Circuit de Barcelona contra la violència vers les dones del districte de Sants-Montjuïc sobre "Perspectives d'intervenció i prevenció amb els homes per la promoció de relacions no violentes" de 3 hores de duració (12 persones de mitja, 2 homes).
- Sessió formativa al Màster d'Intervenció Psicosocial de la Universitat de Barcelona sobre "Estudis d'homes amb perspectiva de gènere: masculinitats" de 2 hores de duració (13 persones, 4 homes).
- Seminari a les IX Sessió de treball Circuït Barcelona contra la violència vers les dones sobre "Detecció i abordatge de la violència masclista amb homes" de 5 hores de duració (35 persones, 12 homes).

En total s'han realitzat 17 hores de formació en 5 accions (6 sessions en total), en comparació a les 21 hores en 2 accions del 2012. Tot i el menor número d'hores de formació, s'han realitzat

més números d'accions formatives que els anys anteriors. En aquestes accions, s'han format aproximadament 86 professionals (un total de 98 usos amb un 17,2 de participació mitja en cada formació) dels quals 24 (28 usos en total) eren homes, dada que suposa en 28% dels i les professionals. D'aquesta manera, creiem necessari continuar amb la iniciativa d'augmentar el número de professionals amb una mínima formació en la temàtica de cara al 2014. Cal tenir present que com es comentarà als diferents subprojectes, aquest any ja s'han concretat altres cursos de formació per realitzar al 2014. Sobretot, creiem important centrar els esforços en promoure cursos de formació entre els professionals dels diferents serveis i organismes de l'Ajuntament de Barcelona. D'aquesta manera, s'anirà augmentant la xarxa de professionals amb una formació específica en masculinitats i la intervenció amb homes des de la perspectiva de gènere.

Tallers

- 3 taller a l'Escola d'Adults del Carmel organitzats pel PIAD d'Horta-Guinardó des de l'Acord ciutadà per una Barcelona lliure de violència i realitzats conjuntament amb la consultoria de gènere Diversya:
  - Taller de Gènere I, amb la participació de 65 persones
  - Taller de Gènere II Grup A, amb la participació de 25 persones
  - Taller de Gènere II Grup B, amb la participació de 25 persones
- Taller de Gènere amb nois de l'EAIA Raval Sud i organitzat pel PIAD de ciutat vella. Han participat 7 persones.
- Taller de Prevenció de relacions abusives al UEC Carmel, realitzat en 3 sessions i amb la participació mitja de 7 nois.
- Taller a l'Escola del Centre Penitenciari de Joves de Catalunya, realitzat en 2 sessions i amb la participació mitja de 14 nois.
- Taller sobre "Relacions de parella i l'amor romàntic" al Casal de Joves 12@16 i organitzat pel PIAD de Sants-Montjuïc, amb la participació de 14 persones.
- Taller sobre "Micromasclismes i els homes" al Casal de Joves de Les Corts, organitzat pel PIAD de Les Corts i amb la participació de 20 persones .

En total s'han realitzat 8 tallers en un total d'11 sessions, 6 tallers més que l'any 2012. Han participat un total de 177 persones (205 usos), dels quals 84 (112 usos) eren homes (47%). En aquest sentit, cal destacar que, des del programa municipal de prevenció de relacions abusives als instituts "els paranyes de l'amor", han començat a derivar-nos demandes que tenen per realitzar tallers amb grups classe on només hi ha nois.

Grups de pares

A més dels tallers i dels diferents cursos de formació, durant aquest període del 2013, en el marc del subprojecte en col·laboració amb el PASSIR de l' Institut Català de la Salut, s'han realitzat 5 Grups de Pares (un més que el 2012) i s'han continuat amb els seguiments grupals:

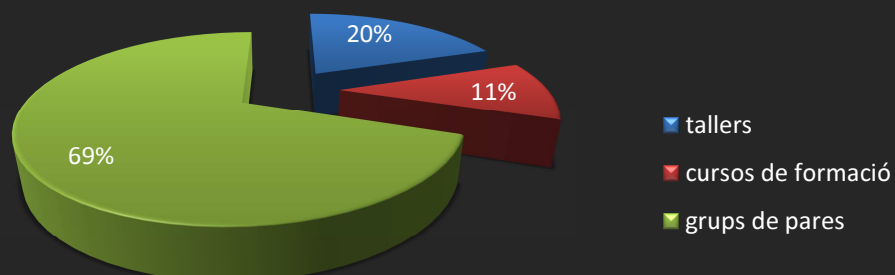
- Grup de Pares ASSIR Muntanya A (CAP Sant Andreu) durant 6 sessions (més una sessió informativa) de 2 hores de duració. Assistència mitja de 9,3 homes.
- Grup de Pares ASSIR Dreta A (CAP Sagrada Família) durant 6 sessions (més una sessió informativa) de 2 hores de duració. Assistència mitja de 12,3 homes.
- Grup de Pares ASSIR Esquerra A (CAP Manso) durant 6 sessions (més una sessió informativa) de 2 hores de duració. Assistència mitja de 12,3 homes.
- Grup de Pares ASSIR Dreta B (CAP Sagrera) durant 6 sessions (més una sessió informativa) de 2 hores de duració. Assistència mitja de 11,5 homes.
- Grup de Pares ASSIR Esquerra B (CAP Manso) durant 6 sessions (més una sessió informativa) de 2 hores de duració. Assistència mitja de 4 homes.
- Seguiment grupal del grup de pares de l'ASSIR Dreta (CAP Pare Claret) del 2012 de 2 hores de duració. Assistència de 6 homes.
- Seguiment grupal del grup de pares de l'ASSIR Muntanya B (CAP de Sant Andreu) del 2012 de 2 hores de duració. Assistència de 5 homes.
- Seguiment grupal del grup de pares de l'ASSIR Esquerra (CAP de Manso) del 2012 de 2 hores de duració. Assistència de 2 homes.
- Seguiment grupal del grup de pares de l'ASSIR Muntanya A (CAP de Sant Andreu) del 2013 de 2 hores de duració. Anul·lat per falta d'assistència dels pares.

A nivell quantitatiu, aquest any s'han realitzat 39 sessions grupals (comptant el les sessions informatives, els grups i els seguiments), que donen un total de 78 hores d'intervenció grupal). Hem tingut una assistència mitja al grup de 10 homes (sumant les mitges, un total de 49,5 homes però globalment 294 usos). L'assistència mitja a les sessions informatives ha estat de 15 homes (en total 78 homes). Finalment, la mitja d'assistència al seguiment grupal de 6 mesos ha estat de 4,3 homes, donant un total de 13 homes. D'aquesta manera, s'ha fet intervenció amb un total de 385 homes (tenint en compte que estem sumant usos, és a dir, tots els homes que com a mínim han rebut una intervenció i per tant, poden estar contats varies vegades).

Total accions d'aprofundiment	2013	%
tallers	11	19,64%
cursos de formació	6	10,71%
grups de pares	39	69,64%
Total sessions	56	100,00%

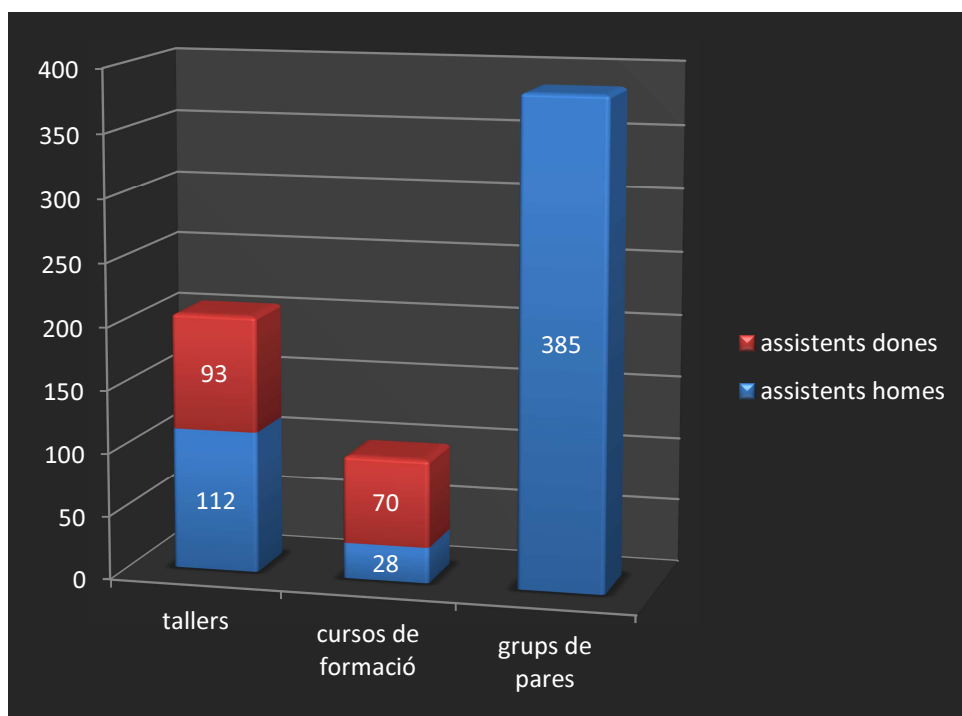

Total accions d'aprofundiment

51

accions d'aprofundiment 2013	assistents	%	assistents homes	%
tallers	205	29,80%	112	21,33%
cursos de formació	98	14,24%	28	5,33%
grups de pares	385	55,96%	385	73,33%
Total assistents	688	100,00%	525	100,00%

4.8. Canviem-ho, projecte de projectes

52

Durant el 2013 han continuat en marxa els diferents projectes que ja s'estaven realitzant durant el 2012, ampliant la col·laboració i el programa d'acció en molts d'aquests. Cal tenir present que, respecte als projectes actius en el període de 2012, el projecte realitzat amb el Centre Penitenciari de joves va finalitzar al 2012 i el iniciat amb el F.C Martinenc es troba en suspensió per la falta d'implicació i resposta del club de futbol. Els projectes actius durant aquest 2013 es detallen a continuació:

Projecte "Canviem-ho al PASSIR"

Durant el 2013, s'ha continuat amb el pla de treball establert i en l'acompliment dels diferents objectius del projecte "Canviem-ho al PASSIR" que porta en marxa des del 2009. Aquest any s'ha continuat amb la consolidació dels grups de pares als diferents ASSIR's de la ciutat revisant els seus continguts, metodologia, protocol·lització, difusió, captació, etc. D'aquesta manera, aquest any s'ha augmentat un grup més respecte als quatre realitzats durant el 2012. A més, aquest any s'ha reactivat el grup de treball del PASSIR per començar a treballar durant el 2014 en l'ampliació de la temàtica a treballar amb els homes que tenen relació amb la salut sexual i reproductiva.

Concretament, les accions que s'han realitzat durant tot aquest any ha estat les següents:

- Consolidació dels Grups de Pares amb la realització de 5 grups amb les seves respectives sessions informatives: 1 a l'ASSIR Muntanya (CAP Sant Andreu), 2 a l'ASSIR Dreta (CAP Sagrada Família i CAO Sagrera) i 2 a l'ASSIR Esquerra (CAP Manso).
- Revisió i modificacions a nivell metodològic dels grups de pares per tal de millorar els resultats i adaptar els continguts a les demanades específiques dels homes.
- Per tal de millorar i sistematitzar la intervenció grupal s'ha creat un protocol específic d'accés dels homes als grups de pares i d'un altre protocol per l'avaluació dels grups. Protocol·lització de la intervenció grupal per tal de tenir un document compartit per realitzar els grups.
- Construcció de la base de dades per l'avaluació dels grups de pares i realització dels primers anàlisis de les dades per la presentació del projecte al Premi NUK.
- Col·laboració en la redacció del informe per la presentació al Premi NUK.
- Creació d'una nova versió del tríptic dels grups de pares per tal de millorar la difusió i la captació dels grups entre els futurs pares.
- Continuitat dels seguiments::
  - Seguiment 1 (1 més després de la finalització del grup): 6 seguiments via online
  - Seguiment 2 (6 mesos després del seguiment 1): 4 seguiments de manera presencial fent una sessió grupal de seguiment amb diferents dinàmiques
- Millora del disseny del seguiment 2 que es realitza de manera presencial

- Reactivació del Grup de Treball (1 reunió) per tal de continuar amb el treball incorporar la perspectiva de les masculinitats a l'atenció realitzada des del PASSIR.
- Realització de 5 reunions presencials de coordinació del projecte, preparació dels grups de pares, valoració dels mateixos i preparació del grup de treball i 5 coordinacions telefòniques, a banda de les gestions realitzades a partir de trucades telefòniques puntuals i els correu electrònics.

La valoració dels cinc grups de pares realitzats aquest any (conjuntament amb els 7 realitzats durant el anys anteriors) ha estat molt positiva tant pels professionals que hem participat en ells com els propis homes pares. Les valoracions quantitatives dels diferents aspectes dels grups han estat per sobre del 8,6 de mitja (8'25 de mitja en anys anteriors). A més, la valoració realitzada pels participant de les persones conductores del grup han estat valorades per sobre del 9 de mitja. Els diferents comentaris qualitatius del homes confirmen la necessitat de continuar realitzant aquests grups i augmentar les seves sessions a la fi de poder instaurar aquests tipus de grups a la xarxa d'assistència del PASSIR. A més, cada vegada més demanen la realització de grup de post-part per a homes.

Durant aquest any, cal destacar la reactivació del grup de treball per tal de continuar el treball en altres vies d'acció del projecte per tal d'acomplir amb l'objectiu inicial de millorar l'atenció dels homes al PASSIR i augmentar la participació dels homes en la seva salut sexual i reproductiva i de les seves famílies. D'aquesta manera, a finals d'any es va realitzar una nova convocatòria del grup per tal de fer la devolució dels resultats obtinguts en els grups de pares, consensuar les propostes de continuació del projecte durant l'any 2014 i fer el calendari de les següents reunions. Aquest treball de continuació, anirà en dues línies:

- Treball al voltant de la Paternitat: continuació dels grups i construcció d'una Guia metodològica dels grups de pares
- Obrir noves línies d'intervenció relacionades amb els homes i l'ASSIR. Es proposa començar per la prevenció de les conductes de risc en la sexualitat dels homes (Anticoncepció, ITS, embaràs no desitjat, abús sexual, etc.)

Finalment, els grups de pares han tingut impacte mediàtic donat que ens van realitzar un reportatge pel Diari ARA en el seu dominical "Criatures". Aquí s'explicava el projecte i el funcionament del grup, amb testimonis dels conductors del grup i d'un pare participant.

Circuit Barcelona Contra la Violència Vers les Dones:

En el transcurs d'aquest any s'ha encetat un dels principals objectius de la comissió de treball sobre homes que exerceixen violència, la creació d'una guia de recomanacions per a la detecció de violència masclista en homes. Amb la publicació de la Guia hem finalitzat un procés iniciat durant el 2010 que tenia com a objectiu millorar l'atenció als homes en la

prevenció i detecció de la violència masclista i per aconseguir uns protocols de coordinació i unes guies d'actuació comuns en tots els àmbits i serveis.

D'aquesta manera, el treball realitzat durant aquest any ha estat sempre relacionat amb la creació i redacció d'aquesta guia, un treball que ja es va iniciar durant l'any 2012 i que s'ha culminat aquest any amb la publicació i presentació oficial de la Guia en format digital amb llicència Creative Commons. En aquestes reunions s'ha reflexionat i s'ha debatut sobre els diferents continguts que es troben a la guia i consensuant les diferents propostes de caire tècnic per la detecció i la derivació dels homes que exerceixen violència.

54

A més, un cop finalitzades les recomanacions generals de la guia, des la comissió de treball es va considerar que era adient poder afegir unes recomanacions més concretes i específiques segons els àmbits d'actuació, donada la idiosincràsia dels serveis i les diferents realitats que atendien cada un d'ells. D'aquesta manera, es van organitzar grups de discussió que aglutinaven en cinc àmbits diferents gran part dels serveis d'atenció a les persones que tenen la possibilitat de detectar i derivar homes que exerceixen violència. Són els següents: atenció a les dones, justícia i cossos de seguretat, serveis socials, atenció a la infància i la família i l'àmbit de salut que per les seves dimensions es va dividir en: atenció primària i especialitzada i en atenció hospitalària.

Concretament, durant aquest any s'han realitzat les següents accions:

- S'han realitzat 3 reunions de hores de duració amb tota la comissió de treball per tal d'acabar de discutir i revisar els continguts de la Guia.
- S'han realitzat 6 grups de discussió de dos hores de duració per tal de realitzar recomanacions específiques pels diferents àmbits d'actuació (coordinació dels grups, convocatòria, dinamització i devolució). La participació ha estat la següent:
  - Atenció a Dones (EAD, CSS del Baix Guinardó, SAH (psicòloga de dones), PIAD de l'Eixample, Servei d'Atenció Socioeducativa de l'Agència ABITS, Institut Català de les Dones, Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte de Justícia i Unitat de Mesures Penals Alternatives).
  - Justícia i cossos de seguretat (Mossos d'Esquadra -Grup Regional d'atenció a la víctima-, Àrea de reparació i atenció a la víctima, **Unitat de Programes d'intervenció especialitzada**, Unitat de Medi Obert, Unitat de recursos comunitaris, Serveis de Mesures Penals Alternatives, Unitat de Programes i Innovació de la Direcció General de Mesures d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil).
  - Infància i Família (EAIA de Les Corts, CSMIJ Ciutat Vella, CSMIJ Les Corts, EAP Gràcia, Punt de Trobada, SAN).
  - Serveis Socials (CSS Sant Antoni, CSS Raval Sud, CSS Nou Barris, Departament d'Atenció a Persones Vulnerables, Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona).

- Salut Hospitals i CUAP (Hospital Clínic, Hospital Vall d'Hebron, Hospital de Sant Pau, Hospital Plató Hospital del Mar, Centre Perecamps).
- Salut Primària i Especialitzats (CAP Vallcarca, CAP Larrard, CAP Sarrià, CAP Sardenya, ASSIR Rio de Janeiro, Assir Dreta, CSMA Horta, CAS Garbivent, CAS Horta-Guinardó, CAS Sants, Institut Català de Salut).
- Transcripció i elaboració del material extret dels diferents grups de discussió per la seva incorporació a les recomanacions específiques.
- Construcció i redacció de la Guia de recomanacions en totes les seves parts (Presentació, marc conceptual, recomanacions generals i recomanacions específiques). Això també ha comportat diferents coordinacions amb la tècnica de la Direcció de Dones responsable del servei, per realitzar les diferents revisions del document fins a la seva finalització.
- Presentació a la Comissió Tècnica del Circuit Barcelona contra la violència vers les dones per presentar la Guia de recomanacions on van assistir-hi 22 persones.
- Presentació oficial de la Guia de Recomanacions en la IX Sessió de treball Circuit Barcelona contra la violència vers les dones.
- Realització de la primera formació relacionada amb la guia a la IX Sessió de treball Circuit Barcelona contra la violència vers les dones amb el títol "Detecció i abordatge de la violència masclista en homes". Amb una duració de 5 hores i una assistència de 35 professionals.
- Diferents coordinacions amb professionals de la comissió de treball per temes concrets.

Aquest any s'han incorporat a la Comissió la Unitat de recursos comunitaris de Serveis Penitenciaris. Malgrat la nova incorporació, lamentem la no participació de Guàrdia Urbana i el CSMIJ eixample. Per tant, fins ara hi han participat representants dels següents serveis:

- Punt de Trobada
- Unitat de Treball Social de l'Hospital Vall d'Hebrón
- Centre de Salut Mental d'Adults de Dreta de l'Eixample
- Àrea Bàsica de Salut del Raval Sud
- Programa de Violència de Gènere de Serveis Penitenciaris
- Programes Transversals de Serveis Penitenciaris
- Unitat de recursos comunitaris de Serveis Penitenciaris
- Centre de Serveis Socials de Nou Barris Zona Sud
- Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències Garbivent (Horta)
- Punt d'Informació A la Dona de l'Eixample
- Equip Central Especialitzat d'Infància i Adolescència de Barcelona
- Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència del Raval
- Equip d'Atenció a les Dones de l'Ajuntament de Barcelona
- Centre de Salut Mental d'Adults d'Horta
- Servei d'Atenció a Homes per a la promoció de relacions no violentes
- Mossos d'Esquadra
- Consorci Sanitari de Barcelona

- Direcció de Dones

Cal tenir present que el treball realitzat des del 2010 fins ara, ha servit per consolidar la comissió com un grup estable de treball dins del Circuit de Barcelona contra la violència vers les dones. Això ha provocat que durant aquest anys d'existència s'hagin realitzat 21 reunions, més una formació de 12 hores en tres dies i els 6 grups de discussió. És per això que novament valorem molt positivament la implicació, participació i predisposició al treball dels i les diferents professionals implicades a la comissió durant tots aquests anys. Aquesta estabilitat i cohesió del grup ha facilitat el gran treball realitzat fins arribar a la creació de la Guia de recomanacions.

56

De cara al 2014, la intenció de la comissió és continuar amb el treball per aconseguir els objectius establerts al principi de la mateixa. Malgrat tot, no s'ha fet cronograma pel 2014. El que sí es realitzarà són les primeres formacions de la Guia de Recomanacions per la detecció de la violència masclista en homes. S'oferirà una formació als diferents circuits territorials i formacions especialitzades per àmbits d'actuació.

Projecte de treball conjunt entre el Canviem-ho i el Consorci de Serveis Socials de Barcelona "Prevenió de violència masclista als CRAE i CA"

Aquest 2013 s'ha reprès la col·laboració amb el Servei d'Infància i dones del Consorci de Serveis Socials de Barcelona després de la prova pilot realitzada al CRAE Pisos Maragall durant el 2011. En aquesta ocasió, el projecte és molt més ambiciós i es marca els següents objectius:

1. Analitzar la situació dels diferents centres en relació a les actituds, creences i comportaments sexistes i violència masclista per part dels joves tutelats en centres de la ciutat de Barcelona.
2. Copsar la perspectiva de la direcció i dels equips educatius dels centres entorn a la detecció, prevenció i intervenció de violència masclista així com actituds, creences i comportaments sexistes al seu centre (tant dels nois com de l'equip tècnic i educatiu).
3. Formar als equips professionals amb eines que els permetin identificar i abordar actituds sexistes, tant dins del mateix equip professional, com pel que fa als adolescents tutelats.
4. Assentar les bases per un possible treball posterior centrat en els propis nois, així com també per l'establiment de protocols de derivació al SAH en casos de detecció de violència masclista per part dels joves del centre.

Per assolir aquests objectius, el projecte dissenyat consta de dues grans fases. En la primera, iniciada durant aquest any 2013, consta d'una prospecció de la situació en els centres basada en l'opinió i l'experiència de les direccions i dels equips educatius sobre la prevenció, detecció i intervenció d'actituds abusives i/o violentes dels joves tutelats que responen a patrons masclistes. Aquesta anàlisi permetria en posterioritat, tenir una base per elaborar la proposta

formativa en els Centres d' Acollida (CA) i Centres Residencials d'Acció Educativa que gestionen el CSSBCN,, partint d'un coneixement més acurat de les necessitats, expectatives, realitats, etc.

En una segona fase, es desenvoluparà un programa a mig termini de formació continuada a l'equip educatiu centrat en la prevenció i la detecció de la violència masclista amb els nois dels centres i entre els membres dels equips educatius. Després de la formació continuada als centres, es farà una avaluació del projecte i del seu impacte als centres per poder decidir sobre la seva continuïtat, aprofundiment, canvis, etc. del mateix, i per també, valorar la possibilitat d'abordar la intervenció directe (preventiva i terapèutica si s'escau) amb els mateixos joves.

57

D'aquesta manera, concretant les accions realitzades durant l'any 2013, detallem les següents:

- Elaboració detallada del projecte i del cronograma a seguir.
- Lectura de les memòries anuals del 2012 d'una mostra dels centres per tal de fer-nos una idea del funcionament, població atesa i activitats que s'hi desenvolupen dels centres objectes d'intervenció.
- Construcció d'una entrevista semi-estructura per passar a les direccions dels centres.
- Construcció d'un qüestionari digital i anònim per l'autoadministració del mateix per part dels equips educatius.
- Presentació del projecte a les direccions dels centres per part del CSS.
- Realització de 5 entrevistes a les direccions dels centres, per conèixer de primera mà la informació interessant i necessària per a confeccionar el programa formatiu.
- Realització de 5 reunions amb l'equip educatiu de cada centre participant per tal d'explicar el projecte i la importància de la seva implicació en el mateix.
- Passi d'un qüestionari anònim via telemàtica a l'equip educatiu de 5 centres, per tal d'obtenir informació similar a l'anterior, a part de la seva opinió i experiència sobre les possibles actituds sexistes dins del mateix equip professional que impedeixen o dificulten la detecció.
- Seguiment de les respostes al qüestionari i recordatori als diferents centres.
- A més, s'han realitzat 2 coordinacions presencials amb les tècniques responsables del Servei d'infància i dones del CSSBCN, a banda de diferents trucades i correus electrònics per temes puntuals.

D'aquesta manera, de cara al 2014 s'encetarà la prospecció amb els 2 centres que falten, analitzar i valorar la informació recollida, presentar els resultats a les direccions dels centres, realitzar una proposta formativa consensuada amb el CSSBCN i la direcció dels centres i finalment implementar el programa formatiu amb els diferents equips educatius del centres.

Finalment, valorem molt positivament que la prova pilot realitzada al 2011 al CRAE Pisos Maragall hagi tingut continuïtat amb la creació d'aquest nou projecte de prevenció de violència masclista amb joves tutelats. Creiem important el treball de sensibilització i formació

amb els equips educatius per tal que siguin ells mateixos els que puguin sensibilitzar, prevenir i detectar la violència i poder promoure unes relacions més igualitàries, positives i saludables amb els nois per tal de fer prevenció de la violència. A més, creiem que el projecte és necessari per complementar la tasca que s'està fent en el *Grup de discussió sobre la intervenció des dels serveis socials en adolescents que viuen relacions abusives*, ja que aquest grup només aborda la intervenció des del punt de vista de les persones receptores d'aquest abús, i per tant, manca l'anàlisi i les propostes de millora pel que fa a la intervenció en les persones que exerceixen la violència.

58

Recurs pedagògic “Masculinitat(s)”

Durant aquest any s'ha establert les bases d'un projecte en col·laboració amb el CIRD i que es desenvoluparà íntegrament durant el 2014. Concretament, arrel d'una reunió de presentació dels serveis realitzada entre l'equip del CIRD i l'equip del SAH, es va acordar realitzar una maleta pedagògica sobre masculinitats dirigida a la capacitat dels i les professionals per treballar la masculinitat i l'equitat de gènere específicament amb homes (en els seus diferents cicles vitals). D'aquesta manera, a final del 2013 es va realitzar una reunió de treball concreta per tal d'establir una aproximació als objectius de la maleta, l'estructura, els continguts, la metodologia i el disseny.

Des del servei veiem aquesta col·laboració com una oportunitat de poder transmetre la nostra experiència de treball grupal amb homes en relació a temes relacionats amb la masculinitat, l'equitat i la violència masclista. D'aquesta manera, poden ser els propis professionals que treballen amb homes els que comencin a treballar aquests temes i siguin pro actius. En aquesta línia, creiem que amb la producció d'aquest material pedagògic, millorarem la difusió del servei augmentant les demandes d'informació, assessorament, sensibilització i d'accions formatives i d'intervenció específica.

4.9. Accions comunitàries

Pel que fa a les accions comunitàries, novament aquest any ha estat la línia de treball on s'han realitzat menys accions tot i que el treball ha estat més positiu respecte d'altres anys. Tanmateix, cal tenir en compte aquesta línia de treball es contempla com l'últim pas després de la difusió i la formació. Aquelles accions estan dirigides a que els homes que estiguin interessats i disposats a participar en el projecte de manera més continuada puguin crear grups de treball a cada districte o barri amb l'objectiu de:

- Identificar temàtiques i necessitats relacionades amb l'equitat i la masculinitat que puguin ser d'especial interès o rellevància en el districte o barri,
- Identificar altres homes del districte o barri que puguin estar interessats en participar o que seria important implicar en el projecte i estratègies per arribar a ells,

- Desenvolupar properes accions que poden ser del “catàleg” del projecte o poden ser dissenyats específicament,
- Establir un comitè o grup que faci un seguiment i una avaluació de les accions dins del projecte.

A continuació es detallen les accions realitzades en aquesta línia durant el 2013:

Pla comunitari de la Barceloneta

Malgrat tot, aquest any hem continuat amb la nostra col·laboració al Pla comunitari de la Barceloneta en la seva taula d'Equitat de gènere, dins del projecte Iguals i Diferents, per tal de poder incorporar als homes en les diferents accions que es volen realitzar des del Pla Comunitari en temes de gènere (veure memòria 2012). Fruit de la nostra participació en aquest projecte, s'ha realitzat un cicle de xerrades sobre masculinitats al barri de la Barcelona i que s'ha explicat a l'apartat d'accions de sensibilització. A més, s'ha participat en 1 taula d'equitat i s'han realitzat diferents coordinacions telefòniques i intercanvis de correus electrònics amb les tècniques responsables del projecte en relació a diferents aspectes del projecte.

Intervenció al districte de Sant Martí

També en aquest any 2013, s'ha fet un intent de fe una intervenció concreta al territori del districte de Sant Martí a partir de la demanada de la Técnica de dona i gent gran del Districte. La demanda està relacionada amb el PAD (Pla d'Actuació de Districte) de Sant Martí 2012-2015, donat que a la part d'actuacions per promoure la igualtat entre homes i dones, l'últim objectiu és promoure la participació dels homes en el camí cap a la igualtat. Amb aquest objectiu es proposa realitzar petites accions per incorporar la perspectiva de gènere amb homes i identificar homes del districte sensibles en la temàtica. D'aquesta manera es fan algunes propostes en relació a temàtiques com els homes en la vellesa, salut i autocura, coresponsabilitat i esport.

Casal de barri la Cosa Nostra

Com ja s'ha indicat en l'apartat de reunions, s'ha iniciat una col·laboració amb aquest Casal de barri des d'on es vol començar a implicar als homes en la prevenció de la violència masclista i la promoció de l'equitat de gènere. L'objectiu últim de la col·laboració és la creació d'un grup d'homes en paral·lel al de dones que porta funcionant des de fa temps. D'aquesta manera es comença realitzant una xerrada amb el grup de dones del barri i es valora les possibles accions a realitzar durant el 2014. De moment, des del casal intentaran captar homes sensibles a participar en un grup d'homes.

5. CONCLUSIONS

El Servei ha mantingut durant tot 2013 la metodologia d'intervenció amb les diferents millores fetes en quant la organització tècnica i administrativa del treball del 2012, amb una consolidació efectiva del seu funcionament, que ens ha fet dissenyar noves eines de registre i de mesura de la qualitat dels nostres tractaments que faciliten un millor funcionament del Servei. Aquestes han sigut les següents;

60

Millores en l'organització del Servei

- S'han automatitzat i modernitzat les bases de dades per tal de tenir un accés més ràpid i acurat de la informació requerida tant en informes com en tots els requeriments que es demanden.
- S'han Connectat les bases de dades relatives al registres dels seguiments dels usuaris.
- S'han desenvolupat noves eines de registre i organització del servei que han facilitat la metodologia de treball diària.
- S'han revisat i actualitzats els Protocols d'actuació del Servei i Registres.
- S'han consolidat les millores en el registre e interpretació dels informes mensuals
- S'ha consolidat un flux de comunicació i treball conjunt amb altres serveis de l'Ajuntament de Barcelona, especialment els que pertanyen a la Regidoria de la Dona (EAD i PIAD) aconseguint un canal eficaç de derivació entre els serveis de la mateixa regidoria.
- S'ha tingut presència en els grups de treball relatius a l'atenció dels i les adolescents en temes de violència masclista des dels serveis socials públics de l'ajuntament de Barcelona, oferint la nostra experiència en la composició d'un nou document d'intervenció amb adolescents que pateixen i exerceixen violència.

Recerca sobre l'eficàcia dels tractaments

- S'ha executat la tercera fase de Recerca ja planificada respecte a l'efectivitat del tractament psicosocial
- S'ha ampliat el numero d'hores destinades a la realització del contacte, registre i realització dels seguiments dels usuaris i els seus qüestionaris d'avaluació.
- L'equip de la UB – Dra. Neus Roca -, ha continuat amb el treball de camp corresponent i amb l'anàlisi dels casos.

Millores en l'atenció grupal al SAH:

- S'ha instaurat la recuperació de sessions grupals per part d'aquells usuaris que no assistissin a un mínim del 80%. Aquesta recuperació s'ha fet de manera individual i amb el seu tècnic referent, tractant la temàtica relacionada amb la sessió perduda, de manera que no només es garanteix que els usuaris assumeixen tots els temes previstos en el tractament grupal, sinó també la eficàcia del mateix.
- S'ha consolidat la incorporació d'alumnes de pràctiques, tant homes com dones.
- S'ha canviat la realització dels seguiments dels grups, fent-los de manera grupal i no pas de manera individual. D'aquesta manera, s'ha aconseguit una major assistència donat que es planteja com a un enfortiment del vincle grupal.
- Creació i participació del servei en un projecte de prevenció de la violència masclista i la intervenció amb joves que exerceixen violència des dels Centres d'Acol·lida i Residencials de la ciutat de Barcelona. Aquest projecte és realitza a partir de la demanda del Consorci de Serveis Socials de Barcelona.

Proyecto Canviem-ho

Aquest any s'ha consolidat el projecte Canviem-ho amb molta participació, xerrades, etc. S'han consolidat els grups de pares en els PASSIR amb una participació molt activa tant per part de les/els professionals com dels usuaris que van rebre la formació.

S'han continuat consolidant també la participació en el Circuit Barcelona contra la violència, realitzant formacions. També es va finalitzar i editar la *Guia per la detecció i derivació d'homes que exerceixen violència vers la dones*, sent presentada en *IX Sessió de treball de Barcelona vers la Violència vers les dones*, dins d'un taller titulat "Detecció i abordatge de la violència masclista en homes".

A més s'ha continuant treballant per a la millora de la pàgina web del Canviem-ho i s'han pogut desxifrar a nivell quantitatiu i semi-qualitatiu les consultes a la web i la seva procedència tenint una molt bona resposta.